

bb 61. /a hatodik gépkocsi...2. folyt./- szb

20	501.782	moszkvics
20	503.043	trabant combi
20	506.101	trabant combi
20	507.820	moszkvics
20	511.174	moszkvics
20	511.298	wartburg limousine
20	513.52 2	wartburg de luxe
20	515.872	trabant combi
20	519.240	zastawa
20	526.834	skoda octavia
20	530.021	moszkvics
20	530.821	moszkvics
20	532.129	wartburg limousine
20	532.287	trabant limousine
20	532.960	wartburg limousine
20	535.927	renault r 4 l
20	536.033	trabant limousine
20	539.305	hillman
20	540.831	skoda octavia
20	548.157	skoda octavia

a sorsolási jegyzék közvetlenül a húzás után készült, az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

a hivatalos nyereményjegyzék az otp fiókokban és a postahivatalokban tekinthető meg. a nyeremény érvényesítésére a betét-könyvvel, vagy az azt helyettesítő igazolással 30 napon belül, legkésőbb december 14-ig kell jelentkezniük a nyerteseknek. /mti/

bb 62. ünnepélyes fogadással értek véget a lengyel elektrotechnikai napok

t tz/sze szb

1962. november 14.

a magyar elektrotechnikai egyesület szerdán este, a lengyel elektrotechnikai napok befejeztével a technika házában fogadást adott a konferencia külföldi résztvevői tiszteletére.

a fogadáson megjelent és pohárköszöntőt mondott kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke, a rendező egyesület elnöke, valamint henryk grochulski, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete is.

a vendégek - lengyel, bolgár és magyar szakemberek, mintegy nyolcvan - meleg, baráti hangulatban a késő esti órákig maradtak együtt. /mti/

- v é g e -

21.20/n

-36-

PK

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 189-400, 369-600
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

1962. november 15.

bb 1. muzeumi szobát rendeznek be károlyi mihály emléktárgyaiból

i lv/tm-lm sr

1962. november 15.

károlyi mihály emlékeit, személyi tárgyait özvegye a közelmúltban a legújabbkori történeti múzeumnak ajándékozta. a múzeum vezetői és munkatársai elhatározták, hogy károlyi mihály emléktárgyai számára muzeumi szobát rendeznek be. a károlyi szobában helyet kapnak károlyi mihály könyvei, feljegyzései, fényképei, levelei, oklevelei is. /mti/

--

bb 2 decemberben két rövid film-fesztiválon veszünk részt

i di/hné-lm sr

1962. november 15.

a magyar filmrendezők és operatőrök ujdonságai decemberben két nemzetközi rövidfilmszemélyen képviselik hazánkat. a tórsói-fesztiválon, öt filmünk vesz részt. vetítik majd a kompozíció a festészetben, a fény, a koncert, a variációk egy témára és a ki bírja tovább című alkotásokat. december 10-e és 16-a között firenzében rendeznek nemzetközi személyt. erre az énekelnek a gyerekek című dokumentumfilmmel nevezünk be és a fesztivál rendezőbizottságának kérésére elküldjük a ki bírja tovább című ujdonságot is. /mti/

--

bb 3. befejezték a gorkij könyvtár ujjáépítését

i lv/lv tm-lm sr

1962. november 15.

az 5. kerületben, a molnár utcában befejezték a gorkij könyvtár ujjáépítését. a könyvtár, amelynek felújítására mintegy 7 00.000 forintot fordítottak, új kölcsönzővel is bővült. a molnár utcai gorkij könyvtárat szombaton adják át rendeltetésének. /mti/

--

18.35/n

-1-

PK

bb 4. uj tokaji különlegesség: a vörös aszu

vid j szb ie

1962. november 15.

tokajhegyalja egyes vidékein a századforduló idején kék szőlő termesztésével is foglalkoztak. tokajban, tállyán és tarcalon a purcsin nevű szőlőfajta borából akkoriban különlegességként vörös aszút készítettek. később megfélekeztek erről a borról, és ritkaságnak számít, ha valamelyik pincében található még belőle.

a szőlészeti kutató intézet tarcali telepén az idén kísérletként kezdtek a vörös aszu előállításával. az aszu alapanyagául a legjobb minőséget adó kék szőlők, így például a medoc noir, a kadarka 9 és a muscat bouschet fajták borát használták fel. legjobban az utóbbi a 24.5 cukorfokos bora felelt meg. egy hektoliter vörösborhoz 35 kilogramm aszuszemet keverték, így kiváló zamatu és illatu, rubin színű aszút nyertek. a különleges vörös aszu készítési módját a kutatók megismertetik a termelőkkel is. /mti/

--

bb 5. pénteken székesfehérvárott sorsolják a lottót

i kf/kf szb vg

1962. november 15.

a lottó 46. játékheti nyerőszámainak a sorsolását november 16-án, pénteken délelőtt 10 órai kezdettel székesfehérvárott rendezik a sportfogadási és lottó igazgatóság. /mti/

--

bb 6. a korszerű építkezési technológia alkalmazásával, fedett építkezési területek kiválasztásával gondoskodik a fővárosi tanácsai építőipara több mint 12.000 dolgozójának téli foglalkoztatásáról - november végéig kijelölik a téli munkákra alkalmas munkahelyeket

i hbj/sze szb ki

1962. november 15.

minden évben visszatérő gond a tanácsai építőiparban foglalkoztatott kőművesek, szakmunkások, segédmunkások téli foglalkoztatása. a külső munkákról - például a tatarozásokról, felújításokról - feltétlenül át kell irányítani a dolgozókat, hiszen fagyok idején már szinte lehetetlen a vakolás, a betonozás, s az időjárás viszontagságait sem lehet az állványokon elviselni.

/folyt. köv./

18.45/n

-2-

bb 6. /a korszerű építkezési... 1. folyt./- szb

viszont az is tény, hogy a lakosság sem fogadja szívesen, ha télidőben az építőmunkások zavarják otthonában. ilyen körülmények között eddig január közepén, február elején mindig kiderült, nincs elég munka, s a többhetes fagyszabadság sem volt ritka eset.

a régebbi hibákon okultak a fővárosi tanács építési igazgatósága és az irányítása alá tartozó vállalatok műszaki, gazdasági vezetői. a legnagyobb „megrendelő”, a fővárosi tanács házkészítési igazgatóságát, továbbá még 30-35 nagy építető céget, vállalatot felkért az építési igazgatóság, állítsák össze azt a címlistát, amely feltünteti, hogy a közeljövőben hol és mit kívánnak rendbehozattatni, tataroztatni, építtetni. ennek a címlistának alapján elkészítik a téli munkára alkalmas épületek jegyzékét. a kijelölés november végéig megtörténik és még a tartós hideg beállta előtt aláírják a szerződéseket a téli munkákra. általában olyan munkákat végeznek, amelyek nem zavarják túlságosan a lakosságot. így például pince- és padlástérségeket hoznak rendbe, belső vakolatokat újítanak fel, lépcsőházakat tataroznak és többszáz olyan lakásban cserélik ki a födémeket, ahol a lakóknak cserelakást tudnak biztosítani, továbbá gombásodott és tönkrement padlózatokat cserélnék. ezen túlmenően sor kerül több mozi, színház, művelődési otthon, garázs és egészségügyi épület belső rendbehozatalára. nemcsak megfelelő munkahelyek állnak majd télidőben rendelkezésre, hanem a hideg időre kialakított korszerű építkezési technológia is. az építési feladatok természeténél fogva a tanácsai építőiparban általában kisgépekkel dolgoznak. ezeknek használatát télidőben is megoldják, így a habarcs- és cementkeverőket gőzölik, s ahol lehet, hőlégfúvókat alkalmaznak. a tanácsai építőipar vezetői hangsúlyozták, hogy az idejében történt előkészítés eredményeként a több mint 12.000 építőipari szak- és segédmunkás számára az idén a télidő nem lesz „holt szezon”, megfelelően foglalkoztathatnak mindenkit. /mti/

--

bb 7. miért késik a vadliba-vonulás? - megérkeztek a tél hírnökei: a csonttollu madarak és a fenyőrigók

i cs/j szb ie

1962. november 15.

a rendkívül hosszúra nyúlt szárazság és az évszakhoz képest enyhe időjárás észrevehető eltolódást okozott a madárvilág őszi vonulásában.

/folyt. köv./

18.50/n

-3-

bb 7. /miért késik... 1. folyt./- szb

a madártani intézet kutatói tájékoztatásul elmondották, hogy a vándormadarak jelenleg nálunk tartózkodó állománya, az egyes madárfajok számaránya nagyjából az október végén szokásos állapotnak felel meg. a hosszú, enyhe ősznek köszönhető, hogy a késői kelésű fecskék, valamint a zsenge gólyafiókák megerősödtek s az utóbbi hetekben mind elvonultak, ugyanakkor az aszály hatására - főleg a dél-alföld és a tiszántul egyes vidékein - szokatlan mértékben csökkent a mezei- és a vízimadarak száma. a balaton és a velencei tó réceállománya az előző évekének többszörösére emelkedett, a kiszáradó vagy erősen leapadt természetes vizekről ugyanis többnyire ide húzódtak a récék. ugyanígy megnőtt az utóbbi hónapokban az alföldi és a tiszántuli mesterséges tavak vízimadár-állománya is.

„normális”, években ilyenkor többszáz ezer vadliba szokott tanyázni hazánkban a tavak, lápok környékén, legelészni a réteken és a zöldellő gabonavetéseken. az idén alig tízed-részüket érkezett meg, illetve telepedett meg az országban. most a kiadás esők után valószínűleg gyorsan kiszökdülnek, megerősödnek a vetések, s így várható, hogy hamarosan megérkeznek a népes vadlibacsapatok is.

a közelgő tél hírnökei közül eddig csupán a csonttollu madarak előőrseit látták a pilisi hegyekben és gödöllői vidéken, valamint a fenyőrigók ötvenes-százas csapatait szerte a hegyvidéki erdőkben. mindkét madárfaj észak-európából, illetve a szovjetunió tajgás tájairól vonul délnek. a szigorú tél előtt továbbvándorló vándormadaraink általában már délebbre húzódtak, de szokatlanul sok szárcsa van még például a velencei tó mocsásai között, s még a kócsagok is régi szálláshelyükön sétálgatnak. /mti/

-. -

bb 8. ötvenezer élő vadat exportálnak szolnok megyéből

i vid kz/hné szb ie

1962. november 15.

szolnok megye csaknem egymillió holdas határa néhány évvel ezelőtt még az ország egyik legszegényebb vadasterülete volt. több évi tudatos vadállomány-fejlesztés eredményeként az idei őszi vadszámláláskor azonban már mintegy 300.000 nyulat, fácánt és foglyot találtak a megye nagy kiterjedésű határában.

/folyt. köv./

18.55/n

-4-

Mti

bb 8. /ötvenezer élő... 1. folyt./- szb

ez azt jelenti, hogy csupán az utóbbi évben több mint 60.000-rel gyarapodott szolnok megye apróvad-állománya.

ezekben a napokban szerte a megyében megkezdődtek a nagy hajtóvadászatok. a tervek szerint több mint 100.000 állatot -zömében nyulat - lőnek ki. az élővad-fogás ugyancsak minden eddiginél nagyobb szabásúnak ígérkezik. jászberény, abádszalók, tiszagyenda és jászapáti községben már meg is kezdődött az élőfogoly „vadászat”. december elején a megye más vidékein is kifeszülnek majd a hálók és 25.000 nyulat, 20.000 fácánt, s további 8000-10.000 foglyot ejtenek velük fogságba. ezekből a megfelelő válogatás után 50.000 darab kerül majd forgalomba olasz, nyugatnémet és francia piacokon. /mti/

-. -

19.00/n

-5-

Mti

bb 9. „józsef attila napja,, az egyetemi színpadon

i lv/tm/m/sr

1962. november 15.

az egyetemi színpadon a „józsef attila,, című sorozat harmadik előadását november 17-én, majd pedig 20-án tartják. előadják józsef attila „külvárosi éj,, és a „medvetánc,, című kötetekének egyes verseit és ismertetik a versekkel egyidőből származó leveleket és dokumentumokat. az előadáson fellép: berek kati, keres emil, tal-
lós endre, zolnay zsuzsa és a vándor-kórus révész lászló vezényle-
tével, továbbá fodor tamás, kelemen józsef, és sólyom katalin, az
egyetemi szavalókör tagjai. a műsort surányi ibolya szerkesztette,
rendező friss péter. a díszletet makai péter tervezte. /mti/

bb 10. a magyar vöröskereszt felhívása

k hi/tm/m/sr

1962. november 15.

a magyar vöröskereszt országos központja kéri: akik a magyar
vöröskereszt történetére, tevékenységére vonatkozó fontosabb doku-
mentumokkal rendelkeznek, tegyék lehetővé azok megismerését, il-
letve felhasználását. elsősorban az 1881 és 1951 közötti időszak
fontos eseményeit /nemzetközi segélyakciók, hazai elemi csapások
esetén segítségnyújtás, betegségek leküzdésében való közreműkö-
dés, stb./, ezenkívül az évfolyamok szerint összegyűjtött régi
vöröskeresztes folyóiratok, továbbá a vöröskereszt tevékenységét
ábrázoló plakátok és egyéb kiadványok eredeti példányai, esetleg
fotókópiái iránt érdeklőnek, különösen hasznosak lennének a vö-
röskereszt számára a tanácsköztársaság idejéből származó dokumen-
tumok. a fenti anyagokra vonatkozó értesítéseket a magyar vörös-
kereszt országos központja, budapest, 5. arany jános utca 31. cím-
re kéri eljuttatni. /mti/

bb 12. hármas ikerborjak balmazújvárosban

vid/j/m/ie

1962. november 15.

hármas ikerborjut ellett a balmazújvárosi lenin termelőszövet-
kezet egyik magyar-tarka tehene. a két úszó és egy bika-borju.
együttes súlya 68 kiló. az egészséges, életerős bocikat anyjuktól
elválasztva, itatásos módszerrel nevelik fel. /mti/

8.10/a

- 6

bb 11. csaló, sikkasztó boltvezetőket ítéltek el

i bc/gk/m/sr

1962. november 15.

gabi miklós több ugynevezett szabadkasszás husboltot vezetett
a 14. kerületben. a különféle egységáru husokból lefejtette a
zsiros részeket, s hozzámérte a drágább husféleségekhez. az eb-
ből adódott többletbevételt megtartotta és elköltötte. ezenkívül
összejátszott annak a boltnak a vezetőivel is, ahonnan az ugy-
nevezett szárazárukat kapta. ezt az üzletet klein mártont vezette,
helyettese pedig sándor jános volt.

a központi kerületi bíróság gabi miklóst egy évi és hat hónapi
szabadságvesztésre, klein mártont nyolc hónapi szabadságvesztésre
és 1000 forint pénzbüntetésre, sándor jánost hat hónapi szabadság-
vesztésre ítélte, s kötelezte őket az okozott mintegy 19.000 fo-
rint kár megtérítésére. /mti/

bb 13. korszerűsítik az utolsó veszprémi vizimalmot

vid/j/m/ie

1962. november 15.

a harmincas években veszprémben hét vizimalom működött. az ál-
lam 1945-ben igen elhanyagolt állapotban vette át ezeket; fel-
újításuk jelentős beruházást igényelt volna, s ezért hatot rövide-
sen megszüntettek. az utolsó veszprémi vizimalom vörös csillag-pusz-
tán működött és még nem régen is hat községnek örölt.

egy évvel ezelőtt megkezdtek a malom teljes felújítását. ki-
cserélik az elavult berendezéseket, s a vizikerekek helyett villany-
motor hajtja majd a hengersort. a több mint negyedmillió forintos
beruházással korszerűsített malmot az idén ismét üzembe helyezik.
évente 200 vagon liszt kerül majd ki belőle, - hatszor több, mint
a „vizimalom-korában,,. /mti/

bb 14. időfelbontó optikai műszer család - magyar tudományos siker
a negyedik halmazállapot - a plazma - kutatásában

i tz/gg/m/vg

1962. november 15.

az anyagi világ megismeréséért folyó kutatások egyik legidő-
szerűbb és legizgalmasabb része az ugynevezett plazma-állapot
még nagymértékben felderítetlen területének feltárása. a plaz-
ma - ez a „negyedik halmazállapot,, - a rendkívül magas, sok-
ezer, esetleg többmillió fokos hőmérséklet „terméke,, és tulaj-
donságait, felépítését, sajátosságait éppen a hőmérséklet hatá-
rozza meg. az anyag ezen a hőmérsékleten már fényt bocsát ki, és
tulajdonságait ebben az állapotban éppen e fény színe tárja fel
a szakemberek előtt. /folyt. köv./
8.30/a

- 7 -

bb 14. /időfelbontó ... 1. folyt./ m

a tudomány e téren máris sok eredménnyel dicsekedhetik, hiszen a plazma tulajdonságait már gyakorlatilag is értékesítik, ezzel kísérleteznek például a fúziós magreakciók előállításánál, ezt használják fel a fénycsövekben, bizonyos anyagvizsgálatoknál, stb. hosszú ideig nem volt azonban lehetőség annak megállapítására, hogyan módosítja ezeket a sajátosságokat a hőmérséklet változása, eddig ennek kiderítése alapvető feltétele a plazma igazi megismerésének.

dr. bardócz árpádnak, a magyar tudományos akadémia tudományos főmunkatársának a budapesti műszaki egyetem finommechanika-optikai tanszékén végzett munkájával éppen e téren sikerült előbbre vinnie a tudományt. eredménye elsősorban arra vezethető vissza, hogy a két önálló tudományterületen: a plazmakutatásban és a szpektrószkópiában egyaránt jól felhasználható műszereket szerkesztett, amelyekkel a plazmában a hőmérséklet változása folytán létrejövő átalakulások rögzíthetők, a plazmát - amely egyébként egyes csillagok állapotának jellemzője is - a földön általában villamos kislüléssel - szikrával - állítják elő, bármilyen rövid pillanatig, és a szikra, ez alatt az utjában elhelyezett anyag hőmérséklete mindkét irányban igen nagy változáson megy keresztül, hirtelen felszökik rendkívül magasra, majd amilyen ütemben csökken a villamosáram erőssége, ugyanugy zuhan az anyag hőmérséklete is.

a hőmérséklet-változás alatt a szinképpen bekövetkező változások fényképezésével többfelé próbálkoztak már a világon, de sem az egész szinképet teljes szélességében nem sikerült megörökíteni, sem pedig olyan berendezést létrehozni, amely - a szikra időtartamát megfelelő kicsiny részekre felbontva - lehetővé tette volna a plazmaállapot változásának nyomonkövetését.

dr. bardócz árpád műszerei viszont - amelyeknek időbelileg egyeztetett működését elektronikus vezérlés biztosítja - egyetlen képen egymás alatt elhelyezkedő sorokban rögzítik azokat a szinképeket, amelyek a villanásnyi idő alatt óriási hőmérsékletváltozáson keresztülmenő anyag tulajdonságainak alakulását valóban lépésről-lépésre mutatják. ezek a műszerek elképesztő gyorsasággal dolgoznak, a szikra - és így a plazmaállapot - pillanatnyi „életében”, bekövetkező változásokat tízmilliomod másodpercenként fényképezik le.

a magyar fizikai és műszaki tudománynak ezt az újabb sikerét külföldön is nagyra értékelik. ennek bizonyítéka többek között, hogy a magyar szakember a közeli napokban immár ötödször indul tengerentúli utra, hogy amerikában tartson előadásokat a plazmakutatásban elért eredményeiről és bemutassa legjobb tudományos segítőitársát: az időfelbontó optikai műszer családot. /mti/

8.40/a

- 8 -

8.40/a

bb 15. az üzemösszevonás után nagymértékben emelkedett a termelékenység a habselyemkötöttárugyárban

isz/sze/m/vg

1962. november 15.

a kongresszusi verseny a habselyem kötöttárugyárban a termelékenység növelésében kiemelkedő eredményt hozott. az előirányzatnak több mint a kétszeresét teljesítették, mert a vállalt 4,7 százalék helyett 8,8 százalékkal javult a termelékenység a verseny eddigi szakaszában, s így a termelés felfutását teljes egyéssében a termelékenység fokozása adta.

a termelékenység ilyen kedvező alakulásához nagymértékben hozzájárul az üzemösszevonás. a múlt év elején egyesítették a pesterzsébeti és a váci uton levő kötöttárugyárat, a habselyem kötöttárugyár néven működő, egységes irányítás alá vont nagyobb termelőegység kedvező lehetőségeit úgy igyekeztek kihasználni, hogy gyártmány - és gépatcsoportosítást hajtottak végre. a két telep létszámoló gépei például pesterzsébeten kaptak helyet - minden kötszövőt kelme ott készül - , a konfekcionálás többsége pedig a váci uti telepen történik. a gépek átcsoportosítása még a múlt évben megkezdődött, de hogy a termelést ne zavarja fokozatosan bonyosdott le - és csak ez év augusztusában fejeződött be. a gyártás-előkészítés, a tmk-részleg átcsoportosítása szintén a gépállások csökkentését eredményezte.

régebben több olyan cikk akadt, amelyet mindkét üzemben gyártottak. a párhuzamos gyártást azóta megszüntették, és így ugyanazokból a termékekből nagyobb sorozatok készülnek. a váci uti telep például a gyermeking, a gyermekkombiné és részben a nadrág gyártását átadta a pesterzsébeti telepnek. így a varrodai blokkoknál ritkább az átállítás, kevesebb a termelés kiesés.

a termelékenység fokozását ezenkívül több más műszaki intézkedés is segítette. a körkötőgép-parkot például automatikus olajozószerkezettel látták el és ezáltal lehetővé vált, hogy a gépek fordulatszámát, termelését 10-12 százalékkal növeljék. /mti/

bb 16. ezer aktivista a 4. kerületi tanács állandó bizottságaiban

1 vt/gk/m/sr

1962. november 15.

a 4. kerületi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén megtárgyalta az állandó bizottságok munkáját. örömmel üdvözölték, hogy míg 1959-ben 495 aktivistájuk volt, ma már számuk elérte az ezret. /folyt. köv./

8.45/a

- 9 -

8.45/a

bb 16. /ezer aktivista ... 1. folyt./ m

az állandó bizottságok több esetben nyújtanak segítséget a különböző tanácsi határozatok végrehajtásához. a kereskedelmi állandó bizottság például ellenőrzi, hogyan miként készül fel az üzlethálózat a téli áruezellátás zavartalanságának biztosítására és figyelemmel kíséri az áruezellátást is. ennek az állandó bizottságnak a javaslatára létesítette a kereskedelmi osztály a klána utcai cukrászdát, a fóti uti üzletházat, az istván téri piacon pedig az állami zöldségárusító helyet. az egészségügyi állandó bizottság indítványozta a városi kórház röntgen vizsgálójának korszerűsítését, ami már ugyancsak megtörtént. az építési állandó bizottság több javaslatot terjesztett elő a terület közlekedésének, közvilágításának javítására, utak rendezésére. /mti/

bb 17. vizsgaidőszakban legfontosabb kisz-munka: a tanulás - három budapesti egyetem hallgatóiról

i s/sze/m/sr

1962. november 15.

az egyetemeken alig két hónapja kezdődött meg az oktatás és az egyetemi kisz-szervezetek már is jelentős munkát végeztek. a főváros három egyetemén - a marx károly közgazdaságtudományi, a budapesti műszaki és az eötvös loránd tudományegyetemen - ez idő alatt több alkalommal rendeztek a kisz-szervezetek politikai vitákat, művészi esteket és tárlat-látogatásokat.

a következő időszakban a kisz-szervezetek fő feladata, hogy segítsék a diákokat felkészülni a félévi vizsgákra. mindhárom egyetemen az évfolyamok kisz-csoportjaiból tanulókörök alakulnak, amelyeken a hallgatók közösen beszélnek meg a vizsgakérdéseket, és tanulópárt keresnek a gyengébb eredményeket sejtető diákok mellé.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen már 80 kisz-tanulókör működik. a csoportok tanulmányi felelősei következő napokban elbeszélgetnek hallgatótársaikkal az eddig „átvett”, anyagról és a vizsgakérdésekről konzultálnak. ezeken a megbeszéléseken résztvesznek a szemináriumvezető tanársegédek is, hogy tanácsaikkal segítsék a tanulókörök munkáját, s ellátogatnak a körökbe is.

az eötvös loránd tudományegyetemről az oktatók ugyancsak ellátogatnak az egyetem három diákkörébe, valamint a ráday utcai és a ménesi uti kollégiumba, s ilyenkor a nehezebb, bonyolultabb vizsgakérdéseket beszélnek meg. a kisz-szervezet mindhárom kar: a jogi, a bölcsész és főleg a természettudományi kar hallgatóinak igyekszik segítséget nyújtani. /folyt. köv./

8.55/a

- 10 -

123 Zsel

bb 17. /vizsgaidőszakban ... 1. folyt./ m

a három egyetem közül a budapesti műszaki egyetemen volt a múlt évben legalacsonyabb a tanulmányi átlag. ez nem menthető, csak megmagyarázható azzal, hogy itt vizsgáznak a hallgatók a legnehezebb tantárgyakból. a rossz vizsgaeredményekhez hozzájárult az is, hogy gyengébb volt a tanulmányi fegyelem is. az egyetem statisztikát készített, amely szerint a hallgatók egy része nem látogatja rendszeresen az előadásokat. az egyetemi kisz szervezet fontos feladata, hogy a tanulmányi fegyelem megszilárduljon. az évfolyamok kisz-alapszervei elhatározták, hogy eljárnak „a lógós”, kisz-tagok ellen, ugyanakkor mindent elkövetnek, hogy a jövőben csökkenjen az ugynevezett utóvizsgás hallgatók száma, mivel együttjár az utóvizsgák számának csökkenése is.

mindhárom egyetemen a vizsgaidőszakban - a kollokviumok idején - a legfontosabb kisz-munka a tanulás. /mti/

bb 18. sokezer forintért vásároltak a budapesti üzemekben műszaki könyveket a dolgozók - a műszaki könyvnapok első eredményei

i v/gk/m/sr

1962. november 15.

az állami könyvterjesztő vállalat jelenti: nagy sikere volt az idén a műszaki könyvnapoknak. végleges adatok még nem állnak rendelkezésre, de az eddig beérkezett részeredmények, jelzések, tapasztalatok arra engednek következtetni, hogy a könyvvásárokon mindenütt nagy érdeklődés fogadta a könyvnap kiadványokat. a legnagyobb közönségsikere az építőipari kézikönyvnek, a művezető tervezők zsebkönyvének, a rádióamatőrök kézikönyvének, a forrasztás, az elektrotechnika, az üzemi vegyészet című kézikönyvének és a gépipari táblázatok című könyvnek volt.

a könyvnapokon egész sor gyárban, üzemben nyitották meg ünnepelesen a vásárokat: sikerült ankétokat, üzemi kiállításokat rendeztek. a klement gottwald villamossági gyárban a megnyitó ünnepségen többszáz dolgozó vett részt és a műszaki könyvnapok újdonságaiból rendezett kiállítást pedig másfélezren tekintették meg. /folyt. köv./

9.00/a

- 11 -

123 Zsel

bb 18. /sokezer ... 1. folyt./ m

a duna cipőgyárban 70 cipőipari kézikönyv talált gazdára, sőt pótlólag még 50 példányt rendeltek ebből a könyvből. gödöllőn, a ganz árammérőgyárban több mint kétszázán hallgatták meg a műszaki könyvkiadó irodalmi vezetőjének előadását, majd a vitában több kiadvány megjelentetésére tettek javaslatot. a székesfehérvári villamossági - televízió- és rádió készülékek gyárában szakmai filmek vetítésével kapcsolták össze a megnyitó ünnepeket, az utána következett ankét részvevői pedig úgy döntöttek, hogy a műszaki könyvkiadással kapcsolatos véleményüket, javaslataikat írásban juttatják el a műszaki könyvkiadóhoz.

néhány részeredmény a vásárokról: a magyar optikai műveknél 5500 forint volt a forgalom, a helioinnisz híradástechnikai gyárban egyetlen szakkönyv-vásáron 5600 forint értékű könyv talált gazdára, az agroterv-nél 8000 forintért vásároltak könyveket, a ganz-márvag műszaki klubjában csupán a megnyitó napján több mint 3000 forint volt a forgalom. /mti/

bb 19. külföldi jutalomüdülésre utaznak kiskunfélegyházáról a kongresszusi versenyben legjobban helytállt tsz tagok

vid/j/m/ie

1962. november 15.

a kiskunfélegyházi vörös csillag termelőszövetkezet brigádjai között hónapokkal ezelőtt munkaverseny indult a 8. pártkongresszus tiszteletére. a tsz gazdák úgy határoztak, hogy a kongresszus napjáig végeznek a betakarítással és földbe teszik az ősziék magját. szavuknak becsülettel helytálltak, s az őszi munkák elvégzése mellett már áruértékesítési tervüket is jelentősen túlteljesítették. az eredményeket értékelő közgyűlés határozata alapján a versenyben részvevő négy növénytermesztő brigád között kiváló munkájuk elismeréséül 7000 forintot osztottak ki. a kertészeti és az állattenyésztési dolgozókat jutalomként lengyelországi üdülésre küldi a szövetkezet. a közgyűlésen megállapították, hogy az idei jó eredmények elérésében nagy része van a vezetés élén álló pesir istván elnöknek, ezért neki és feleségének ugyancsak ingyenes külföldi üdülést biztosít a szövetkezeti kollektiva. /mti/

9.06/a

- 12 -

9.06/a

bb 20. több mint 300.000 irodagép karbantartás és javítás kilenc hónapban - kialakulóban az irodagépműszerész szakma

i kf/kf/m/ki

1962. november 15.

a technika előrehaladásával rohamosan növekszik az ország több-milliárd forint értékű irodagép állománya. érthető tehát, hogy az irodagépek üzembe állítása, karbantartása és javítása egyre nagyobb feladatot jelent. ezért néhány hónapja külön szolgáltató üzemet hoztak létre, a drága importgépek zavartalan működésének biztosítására. az irodagéptechnikai vállalat ma már 314féle irodagép zavartalan működéséről gondoskodik. a bonyolult berendezésekre jellemző, hogy például az acota-könyvelőgép 38 656 alkatrészről áll, s így javítása nem kis feladat.

az új vállalat - amely lényegében a régi szolgáltató műhelyek mellékesként kezelt munkáját vette kézbe - rövid idő alatt sokat fejlődött. két gépkocsi helyett ma már 12 viszi a helyszínre a műszereseket, szállítja a műhelybe az elromlott berendezéseket. a vállalatnak sikerült a gépek javítási idejét csökkentenie. az irodagép, számológép osztályon például az eddigi 23 napos átfutási idő 14-15 napra rövidítették, s a nagyobb, komplikáltabb pénztársokszorosító- és könyvelőgépek átlagos 37 napos javítási ideje is 28-30 napra csökkent. a vállalat az idén eddig több mint 300 000 különféle irodagép karbantartását, javítását végezte el. az eredményekhez nagyban hozzájárult, hogy a korábban elhanyagolt alkatrészelátásban némileg rendet teremtettek. sokszor előfordult, ugyanis, hogy alkatrészek helyett is új gépeket vásároltak, s így a javítás akadozott. az idén már mintegy 3-4 millió forint értékű alkatrészt szereztek be a külföldi gépekhez, s ez lehetővé teszi a vidéki szövetkezeti és helyiipari javítóvállalatok alkatrészelátásának javítását is.

a vállalat maga gondoskodik szakembereinek képzéséről. az elmúlt négy évben összesen 36 műszerész volt külföldön továbbképzésen, az idén pedig már eddig 17, s most is több szakemberük van az ndk-ban, olaszországban és svédországban. harminc irodagép műszerészt az ndk-ból hívott szakember házitánfolyamon tanított meg az új gépek ismeretére, javítására, s 60 ipari tanuló ismerkedik a műszerész szakmával. az egyre komplikáltabb irodagépek javítása ma már olyan különleges feladatot jelent, hogy azt általában műszerész ismeretekkel ellátni nem lehet. ezért a vállalat javasolta az irodagép műszerész szakma kialakítását és ennek megfelelő szakmunkásvizsga bevezetését.

az irodagéptechnikai vállalat a következő években fokozatosan kiépíti országos szervizhálózatát, a megyeszékhelyeken, a nagyobb ipari centrumokban jól felszerelt, gépkocsikkal ellátott javító fiókokat hoznak létre, amelyek így területükön több kilométeres körzetben tudják biztosítani az irodagépek zavartalan működését. /mti/

9.37/a

- 13 -

9.37/a

bb 18. /sökezer ... 1. folyt./ m

a duna cipőgyárban 70 cipőipari kézikönyv talált gazdára, sőt pótlólag még 50 példányt rendeltek ebből a könyvből. gödöllőn, a ganz árammérőgyárban több mint kétszázan hallgatták meg a műszaki könyvkiadó irodalmi vezetőjének előadását, majd a vitában több kiadvány megjelentetésére tettek javaslatot, a székesfehérvári villamossági - televízió- és rádió készülékek gyárában szakmai filmek vetítésével kapcsolták össze a megnyitó ünnepséget, az utána következett ankét résztvevői pedig úgy döntöttek, hogy a műszaki könyvkiadással kapcsolatos véleményüket, javaslataikat írásban juttatják el a műszaki könyvkiadóhoz.

néhány részeredmény a vásárokról: a magyar optikai műveknél 5500 forint volt a forgalom, a belciannisz híradástechnikai gyárban egyetlen szakkönyv-vásáron 5600 forint értékű könyv talált gazdára, az agroterv-nél 8000 forintért vásároltak könyveket, a ganz-másvag műszaki klubjában csupán a megnyitó napján több mint 3000 forint volt a forgalom. /mti/

bb 19. külföldi jutalomüdülésre utaznak kiskunfélegyházáról a kongresszusi versenyben legjobban helytállt tsz tagok

vid/j/m/ie

1962. november 15.

a kiskunfélegyházi vörös csillag termelőszövetkezet brigádjai között hónapokkal ezelőtt munkaverseny indult a 8. pártkongresszus tiszteletére. a tsz gazdák úgy határoztak, hogy a kongresszus napjáig végeznek a betakarítással és földbe teszik az őszi magját, szavuknak becsülettel helytálltak, s az őszi munkák elvégzése mellett már áruértékesítési tervüket is jelentősen túlteljesítették. az eredményeket értékelő közgyűlés határozata alapján a versenyben résztvevő négy növénytermesztő brigád között kiváló munkájuk elismeréséül 7000 forintot osztottak ki, a kertészeti és az állattenyésztési dolgozókat jutalomként lengyelországi üdülésre küldi a szövetkezet, a közgyűlésen megállapították, hogy az ideiglenes jó eredmények elérésében nagy része van a vezetés élén álló pesir istván elnöknek, ezért neki és feleségének ugyancsak ingyenes külföldi üdülést biztosít a szövetkezeti kollektíva. /mti/

9.06/a

- 12 -

9.06/a

bb 20. több mint 300.000 irodagép karbantartás és javítás kilenc hónapban - kialakulóban az irodagépműszerész szakma

i kf/kf/m/ki

1962. november 15.

a technika előrehaladásával rohamosan növekszik az ország több-milliárd forint értékű irodagép állománya. érthető tehát, hogy az irodagépek üzembe állítása, karbantartása és javítása egyre nagyobb feladatot jelent. ezért néhány hónapja külön szolgáltató üzemet hoztak létre, a drága importgépek zavartalan működésének biztosítására, az irodagéptechnikai vállalat ma már 314féle irodagép zavartalan működéséről gondoskodik, a bonyolult berendezésekre jellemző, hogy például az acota-könyvelőgép 38 656 alkatrészről áll, s így javítása nem kis feladat.

az új vállalat - amely lényegében a régi szolgáltató műhelyek mellékesként kezelt munkáját vette kézbe - rövid idő alatt sokat fejlődött, két gépkocsi helyett ma már 12 viszi a helyszínre a műszereseket, szállítja a műhelybe az elromlott berendezéseket, a vállalatnak sikerült a gépek javítási idejét csökkentenie, az irodagép, számológép osztályon például az eddigi 23 napos átfutási idő 14-15 napra rövidítették, s a nagyobb, komplikáltabb pénztársokszorosító- és könyvelőgépek átlagos 37 napos javítási ideje is 28-30 napra csökkent. a vállalat az idén eddig több mint 300 000 különféle irodagép karbantartását, javítását végezte el, az eredményekhez nagyban hozzájárult, hogy a korábban elhanyagolt alkatrész-ellátásban némileg rendet teremtettek, sokszor előfordult, ugyanis, hogy alkatrész helyett is új gépeket vásároltak, s így a javítás akadozott, az idén már mintegy 3-4 millió forint értékű alkatrészt szereztek be a külföldi gépekhez, s ez lehetővé teszi a vidéki szövetkezeti és helyiipari javítóvállalatok alkatrészellátásának javítását is.

a vállalat maga gondoskodik szakembereinek képzéséről, az elmúlt négy évben összesen 36 műszerész volt külföldön továbbképzésen, az idén pedig már eddig 17, s most is több szakemberük van az ndk-ban, olaszországban és svédországban, harminc irodagép műszerészt az ndk-ból hívott szakember házi tanfolyamon tanított meg az új gépek ismeretéről, javítására, s 60 ipari tanuló ismerkedik a műszerész szakmával, az egyre komplikáltabb irodagépek javítása ma már olyan különleges feladatot jelent, hogy azt általános műszerész ismeretekkel ellátni nem lehet, ezért a vállalat javasolta az irodagép műszerész szakma kialakítását és ennek megfelelő szakmunkásvizsga bevezetését.

az irodagéptechnikai vállalat a következő években fokozatosan kiépíti országos szervizhálózatát, a megyeszékhelyeken, a nagyobb ipari centrumokban jól felszerelt, gépkocsikkal ellátott javító fiókokat hoznak létre, amelyek így területükön több kilométeres körzetben tudják biztosítani az irodagépek zavartalan működését. /mti/

9.37/a

- 13 -

9.37/a

bb 21. előregyártott betonelemekből hazánk legnagyobb magaslati víztárolója épül debrecenben

vid te vm ki

1962. november 15.

debrecen vízellátásának javítására új víztorony épül, a 45 méter magasra nyúló torony 12 betonpilléren áll, s 3000 köbméteres betonmedencéjében tárolják majd a vizet. hazánkban ilyen nagy befogadóképességű magaslati víztároló még nem épült. építészeti érdekessége, hogy a kör alakú víztároló medencét előregyártott betonelemekből szerelik össze. összesen 1089 előregyártott betonelemet használnak fel, a tároló építését már megkezdték s az év végére készülnek el a munkákkal./mti/

- . -

bb 22. 25 kilométernyi bekötőút épült társadalmi összefogással békés megye tsz-eiben

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a hazafias népfront kezdeményezésére társadalmi összefogással a legutóbbi három évben 25 kilométernyi bekötőút épült békés megye termelészövetkezeteiben. a népfront megyei műszaki akcióbizottságának tagjai és a megyei tanács mérnökei készítették el a bekötőutak terveit és irányították a földmunkákat, a termelészövetkezetek pedig a földmunkákat és az anyagszállítást vállalták.

a tervek szerint 1963-ban hat kilométernyi tsz-bekötőutat építenek, de ezek földmunkáinak nagyrésztét még az idén elvégzik. nagybánhegyesen, medgyesegyházán, a gyomai alkotmány tsz-ben és a fűzesgyarmati vörös csillag tsz-ben máris hozzáfogtak a földmunkákhoz./mti/

- . -

bb 24. székesfehérvárra került ybl miklós tervszekrénye

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

ybl miklós tervszekrényét - amelyet eddig az országos iparművészeti múzeum őrzött - ybl ervin művészettörténész a székesfehérvári istván király múzeumnak ajándékozta. az értékes emléket a későbbiekben létrehozandó ybl miklós-emlékgyűjteményben helyezik el./mti/

- . -

9.44/a

- 14 -

bb 23. minden második felnőtt „diák”, vezsényen

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

vezsényen, a kis tiszamenti községben minden második felnőtt valamilyen formában képezi magát. idős emberek - akik a múltban nem tudták elvégezni az elemi iskolát - most az általános iskolában tanulnak. a felső négy osztály esti tagozatán 34 szövetkezeti gazda gyakorlati ismereteit, a kis községhől hatan járnak technikumba, illetve egyetemre. a három éves termelészövetkezeti akadémiának 30 hallgatója van. az ezüstkalászos és más tanfolyamokon is több mint száz brigád-és munkacsapatvezető, tsz-tag ismerkedik a fejlett termelési módszerekkel./mti/

- . -

bb 29. megkezdték a termelési próbákat az első hazai furfurolos kenőolajfinomítóban

vid te vm ki

1962. november 15.

a komáromi kőolajipari vállalat almásfüzitői telepén megkezdték a termelési próbákat az első ugynevezett furfurolos kenőolajfinomítóban. a berendezéseket több hónapig „hidegen”, vízzel, gőzzel és levegőnyomással járatták. a berendezések gondos, alapos próbái nem voltak hiábavalók, mert most kifogástalanul működnek és kiváló minőségű motorolajat finomítanak. dicséretreméltó munkát végeztek az üzem dolgozói. a szomszédos tímfolgyár erőműveés az olajfinomító között ugyanis csak az év végére készül el az a távvezeték, amelyen gőz érkezik majd az üzembe. az olajfinomító dolgozói gyors munkával tartalékkazánokat hoztak rendbe és a többi üzemszobában takarékoskodnak a gőzzel, s így biztosítják a furfurolos finomító gőzellátását addig, amíg elkészül a távvezeték.

a hatvanmillió forintos költséggel létesített furfurolos üzem az ország egyik legkorszerűbb kenőolajfinomítója. magyar mérnökök tervezték és berendezéseit hazai üzemek gyártották. különleges automatikája, műszerei a mechanikai mérőműszerek gyárában készültek. a vezénylőteremben száz műszer jelzi a finomító munkájának minden mozzanatát.

/folyt. köv./

9.50/a

- 15 -

bb 29. megkezdtek.....1.folyt./vm

Évente ötvenezer tonna kenőolajat finomítanak az új üzemben a furfurool nevű finomító oldószerrel. ennek az oldószernek nagy előnye, hogy a gyártási folyamat végén visszanyerik s így többször felhasználhatják. a különleges segédanyaggal az eddiginél gazdaságosabban készítik a jóminőségű motorolajokat. az üzem beruházási költsége a tervek szerint másfél év alatt megtérül./mti/

- . -

bb 25. légzési mérgek a vegetáció gyorsítására

vid j vm ie

1962. november 15.

a balatonaligai állami gazdaságban, az ország egyik legnagyobb gyümölcs-faiskolájában évente több százezer oltványt készítenek elő telepítésre. eddig problémát okozott, hogy november elejére még nem hullottak le a levelek, s így sem telepíteni, sem pedig elverni nem lehet a fákat. ezért kézzel szedték le a leveleket, ez viszont jelentős munkát igényelt, s közben gyakran megsértették a rügyeket is.

novák andrás tudományos kutató, a balatonaligai állami gazdaság munkatársa most új módszert kísérletezett ki. a kora őszi napokban ugynevezett légzési mérgekkel - például káliumkarbonáttal - permetezik az ágakat. ennek hatására meggyorsul a facsemeték vegetációja, s így már október végére lehullatják leveleiket. ezzel a módszerrel sok munkát és költséget takarítanak meg és biztosítják a rügyek sértetlenségét./mti/

- . -

bb 31. színházi bérlettulajdonosok a borsodi falvakban

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a miskolci nemzeti színház decembertől kezdve tíz helyen, többek között ózdon, kazincbarcikán, erdőbényén, ormosbányán, szikszón, mezőcsáton, rudabányán és alberttelepen bérletes előadásokat rendez. az öt előadásra szóló bérletek árusítását rövidesen megkezdik./mti/

- . -

9.53/a

- 16 -

bb 26. 200.000 virágtövet különleges diszcszerjéket ültetnek a szegedi parkokba

vid j vm ie

1962. november 15.

szegedet eddig úgy ismerték, mint „a népfény városát”, mert évente átlagosan több mint kétezer órán át éri napsütés. emellett már mindinkább ráillik a „virágok városa”, elnevezés is. történelmi hírességű parkjaiban és terein javában haladnak az őszi kertészeti munkák. novemberben kereken 200.000 tő százszorszépet, rózsát, nefelejcsét, tulipánt, jácintot ültetnek el. sok különlegesség kerül szeged országos hírű sétányára, az öreg platánoktól övezett szécshelyi-térre s tavasszal tömegesen nyílnak majd itt a fodros kelyhű, tarka színekben pompázó papagálytulipánok. új, értékes fák is gazdagítják, szépítik a várost: magnóliacszerjéket és gingó fákat ültetnek a parkokba. ez utóbbi a japánok szent fája, s arról is nevezetes, hogy átmenet a fenyőfélék és a lombhullató fák között: alakja olyan, mint a fenyőé, ősszel mégis lehullatja érdekes lombját./mti/

- . -

bb 27. földgáz-lánggal vágják az acéllemezeket - évente ötszáz palack dissous-gázt takarítanak meg a tiszai vegyikombinátban

vid te vm ki

1962. november 15.

a tiszai vegyikombinát műtrágyagyárának szerelési munkáihoz jelentős mennyiségű dissous-gáz szükséges. ebből a nehezen beszerezhető gázból különösen sokat használtak fel a központi karbantartó üzemben, ahol a csővezetékek összekötéséhez szükséges karimákat lángvágással szabták ki vastag acéllemezekből. a dolgozók munkáját azonban sokszor nehezítette a dissous-gáz hiánya. a folyamatos termelés biztosítására Kovács Béla, a forgácsolóműhely művezetője nagyjelentőségű újítást dolgozott ki: a vágópisztoly égőfejét átalakította és a lángvágó berendezés üzemeltetéséhez dissous-gáz helyett földgázt használ. az újítás nagyszerűen bevált. a földgáz-lánggal jelenleg husztól hetvenöt milliméterig terjedő vastagságú acéllemezeket kiváló minőségben vágnak el. az újítás bevezetésével évente 500 palack dissous-gázt takarítanak meg./mti/

- . -

10.005/gy

- 17 -

bb 28. milliós megtakarítás a dunai vasműben három üzem szoros együttműködésével

vid/szf/te/m

1962. november 15.

a dunai vasmű acélművének három üzeme: a martin öntecsátadás érdekében hónapokkal ezelőtt szoros együttműködést alakítottak ki. az együttműködés eredményeként a javulás már az acélmű öntőcsarnokában jelentkezett. az öntőformák, a kokillák lehuzását a dermedt acélnőt a korábbi 2-2,5 péercről átlagosan 1,6 percre csökkentették. a vasúti átszállítást a régi szállítási időnek harmadára szorították le. a meleghengermű gondoskodott róla, hogy az acélműből érkező meleg öntecseket többnyire üres mélykemencék várják. meggyorsították az öntecsberakást is. rendszerre vált az is, hogy a három üzem szakemberei hétköznaponként minden reggel megbeszélik az együttműködés előző napi tapasztalatait és gondoskodnak a hibák elhárításáról.

a szoros együttműködés eredménye az, hogy huzamosabb idő óta magasabb hőfokon érkezik az öntecs a meleghengermű mélykemence csarnokába. a kemencékbe berakott öntecsek hőfoka az első félévhez képest az utóbbi hónapokban 100-120 fokkal emelkedett. ez a javulás a kalóriaafogyasztás csökkentésében évente legalább egymillió forintos megtakarítást jelent a dunai vasműnek. /mti/

bb 35. teljes árvízvédelmet nyújt a duna tolna megyei szakaszának új gátrendszere

vid/te/m/ki

1962. november 15.

az emlékezetes 1956 évi árvíz 28 helyen szakította át a duna tolna megyei szakaszának védőgátjait, s azóta - évenként körülbelül tízmillió forintos költséggel - részben újjáépítették a gátakat, részben pedig új védőgátrendszert építettek ki. az idén készült el a doromlási rész tíz kilométeres új töltése, s ezzel az 1956 évi árvízhez hasonló vízmennyiség ma már akadálytalanul le tudna folyni a dunán. az akkor szerzett tapasztalatok alapján kiegészítették az árvízvédelmi készenléti szolgálat felkészültségét is, amely jelenleg hatmillió forint értékű felszereléssel rendelkezik. jelenleg a síó szekszárd melletti szakaszán erősítik a gátakat, s ez a munka még az idén elkészül.

a távolabbi tervek között szerepel a keselyüsi síózsilipnek, az árvízvédelmi kapunak építése, amelynek lezárásával meg tudják majd akadályozni, hogy az áradó duna vize a síóba áramoljon, s ezzel megszüntetik a síó területének árvízveszélyét. a terveket a jövő évben készítik el, s azután fognak hozzá az építkezéshez. ez azonban már az árvízvédelem továbbfejlesztését jelenti, mert a jelenlegi gátrendszer teljes védelmet nyújt a duna tolna megyei szakaszán. /mti/

10.10/a

- 18 -

bb 30. 120 éves fennállását ünnepli az esztergomi tanítóképző intézet

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

jubileumi ünnepségre készül az esztergomi tanítóképző. 120 évvel ezelőtt alakult meg az iskola elődje, a „mesterképző intézet”, azóta mintegy 4000 tanító végzett az intézményben.

a novemberben rendezendő ünnepség alkalmából érdekes dokumentumokat mutatnak be az egykori „mesterképző”, fennmaradt gazdag irattárából. kiállítják az iskola alapító jegyzőkönyvét, az évkönyveket a régi bizonyítványokat. az utóbbiak különleges tantárgyakról adnak számot. a 100 év előtti falu egyetlen művelt emberének sok mindenhez kellett értenie. ő látta el a jegyzői teendőket, ezért szerepel a tantárgyak között az „urbéri és mezei rendőrségi ismeretek”, a tanító készítette el a jobbagyházak terveit is, ezért vizsgáznia kellett „építészetből és tervrajzolásból”, is./mti/

bb 32. csehszlovákiai utazással jutalmazzák a tabi járás legjobb ifjusági munkacsapatát

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a somogy megyei tabi járás termelősövetkezeteiben és állami gazdaságaiban 12 ifjusági munkacsapat dolgozik. a járási kizs-bizottság a legeredményesebben dolgozó csapat tagjait egyhetes csehszlovákiai társasutazással jutalmazza. az állami gazdaságok és termelősövetkezetek is hozzájárulnak a költségekhez./mti/

bb 34. téli tárolóban a balatoni vitorlások

vid te vm ki

1962. november 15.

a balatonon befejeződött a vitorlásidény, a sportolók le-szerelték a vizijárműveket. a hajókat balatonfüredre vontatták, ahol a téli tárolóban helyezték el. a tó valamennyi kishajója partra került és az alumíniumtestű szot-vitorlásokat is a parti faácsolatokra fektetik. az idén több mint 300 vitorlást tárolnak balatonfüreden.

már fedett tér alatt vannak a hazai hajóipar ujdonságai, a műanyagtestű vizijárművek is./mti/

10.15/a ✓

- 19 -

10.15/a ✓

bb 28. milliós megtakarítás a dunai vasműben három üzem szoros együttműködésével

vid/szf/te/m

1962. november 15.

a dunai vasmű acélművének három üzeme: a martin öntecsátadás érdekében hónapokkal ezelőtt szoros együttműködést alakítottak ki. az együttműködés eredményeként a javulás már az acélmű öntőcsarnokában jelentkezett. az öntőformák, a kokillák lehuzását a dermett acélról a korábbi 2-2,5 péercről átlagosan 1,6 percre csökkentették. a vasúti átszállítást a régi szállítási időnek harmadára szorították le. a meleghengermű gondoskodott róla, hogy az acélműből érkező meleg öntecseket többnyire üres mélykemencék várják. meggyorsították az öntecsberakást is. rendszeré vált az is, hogy a három üzem szakemberei hétköznaponként minden reggel megbeszélik az együttműködés előző napi tapasztalatait és gondoskodnak a hibák elhárításáról.

a szoros együttműködés eredménye az, hogy huzamosabb idő óta magasabb hőfokon érkezik az öntecs a meleghengermű mélykemence csarnokába, a kemencékbe berakott öntecsek hőfoka az első félévhez képest az utóbbi hónapokban 100-120 fokkal emelkedett. ez a javulás a kalóriaafogyasztás csökkentésében évente legalább egymillió forintos megtakarítást jelent a dunai vasműnek. /mti/

bb 35. teljes árvízvédelmet nyújt a duna tolna megyei szakaszának új gátrendszere

vid/te/m/ki

1962. november 15.

az emlékezetes 1956 évi árvíz 28 helyen szakította át a duna tolna megyei szakaszának védőgátjait, s azóta - évenként körülbelül tízmillió forintos költséggel - részben újjáépítették a gátakat, részben pedig új védőgátrendszert építettek ki. az idén készült el a doromlási rész tíz kilométeres új töltése, s ezzel az 1956 évi árvízhez hasonló vízmennyiség ma már akadálytalanul le tudna folyni a dunán. az akkor szerzett tapasztalatok alapján kiegészítették az árvízvédelmi készenléti szolgálat felkészültségét is, amely jelenleg hatmillió forint értékű felszereléssel rendelkezik. jelenleg a síó szekszárd melletti szakaszán erősítik a gátakat, s ez a munka még az idén elkészül.

a távolabbi tervek között szerepel a keselyüsi síózsilipnek, az árvízvédelmi kapunak építése, amelynek lezárásával meg tudják majd akadályozni, hogy az áradó duna vize a síóba áramoljon, s ezzel megszüntetik a síó területének árvízveszélyét. a terveket a jövő évben készítik el, s azután fognak hozzá az építkezéshez. ez azonban már az árvízvédelem továbbfejlesztését jelenti, mert a jelenlegi gátrendszer teljes védelmet nyújt a duna tolna megyei szakaszán. /mti/

10.10/a

- 18 -

bb 30. 120 éves fennállását ünnepli az esztergomi tanítóképző intézet

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

jubileumi ünnepségre készül az esztergomi tanítóképző. 120 évvel ezelőtt alakult meg az iskola elődje, a „mesterképző intézet”, azóta mintegy 4000 tanító végzett az intézményben.

a novemberben rendezendő ünnepség alkalmából érdekes dokumentumokat mutatnak be az egykori „mesterképző”, fennmaradt gazdag irattárából. kiállítják az iskola alapító jegyzőkönyvét, az évkönyveket a régi bizonyítványokat. az utóbbiak különleges tantárgyakról adnak számot. a 100 év előtti falu egyetlen művelt emberének sok mindenhez kellett értenie. ő látta el a jegyzői teendőket, ezért szerepel a tantárgyak között az „urbéri és mezei rendőrségi ismeretek”, a tanító készítette el a jobbágyházak terveit is, ezért vizsgáznia kellett „építészetből és tervrajzolásból”, is./mti/

bb 32. csehszlovákiai utazással jutalmazták a tabi járás legjobb ifjúsági munkacsapatát

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a somogy megyei tabi járás termelőségvetkezeteiben és állami gazdaságaiban 12 ifjúsági munkacsapat dolgozik. a járási kizsábizottság a legeredményesebben dolgozó csapat tagjait egyhetes csehszlovákiai társasutazással jutalmazza. az állami gazdaságok és termelőségvetkezetek is hozzájárulnak a költségekhez./mti/

bb 34. téli tárolóban a balatoni vitorlások

vid te vm ki

1962. november 15.

a balatonon befejeződött a vitorlásidény, a sportolók le-szerelték a vizijárműveket. a hajókat balatonfüredre vontatták, ahol a téli tárolóban helyezték el. a tó valamennyi kishajója partra került és az alumíniumtestű szot-vitorlásokat is a parti faácsolatokra fektetik. az idén több mint 300 vitorlást tárolnak balatonfüreden.

már fedett tér alatt vannak a hazai hajóipar újdonságai, a műanyagtestű vizijárművek is./mti/

10.15/a ✓

- 19 -

10.15/a ✓

bb 36. évente 10-12 millió forint értékű társadalmi munkával egészítik ki az állami beruházásokat és a községfejlesztési alapot a vas megyeiek

vid/fm/tné/m/fm

1962. november 15.

vas megye lakossága jelentős értékű társadalmi munkával egészíti ki az állami beruházásokat és a községfejlesztési alapot. ez az erőforrás gyorsította a községek fejlődését az elmúlt években. részben ennek köszönhető, hogy a múlt év végére befejeződött a falvak villamosítása, elkészült mintegy 200 iskolai tanterem, 50 művelődési otthon, több kilométernyi járda és ut. az idén háromnegyed év alatt öt orvosi rendelő, tizenegy művelődési otthon, négy autóbuszváróterem, öt iskolai tanterem, három sportpálya, és 25.000 négyzetméter járda épült társadalmi hozzájárulással.

szombathelyen a termálfürdő építését mintegy 3 millió forint értékű munkával segítették a lakosok rábagyarmaton a művelődési otthon céljaira a falut átszelő rába folyóból termeltek ki építőanyagot. a vönöcki kulturothton építéséhez szükséges homokot, kavicsot, követ is a társadalmi munkások népes csoportja teremtette elő. a gutatótösi és a gyanógergyi klubházak építésénél is számos falubeli segédkezett. a vasvári járási művelődési otthon építéséhez mintegy 100.000 forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá.

a 8. pártkongresszus tiszteletére indított községfejlesztési verseny eredményeként több középület építési határidejét, s előbbre hozták, s meggyorsult a járdaépítés.

a becslések szerint a vas megyeiek évente 10-12 millió forint értékű társadalmi munkával egészítik ki a községük fejlesztésére szánt összegeket. /mti/

...

bb 37. a szentgotthárdi járásban is meghonosítják a kukoricát

vid/j/m/ie

1962. november 15.

a szentgotthárdi járásban eddig alig termesztettek kukoricát, mert a kedvezőtlen klíma és a rossz talajviszonyok miatt jó gondozás mellett is legfeljebb 12 mázsát adott holdankint. a szentgotthárdi állami gazdaság néhány éve azonban igyekszik meghonosítani ezt a fontos takarmánynövényt. az idén kísérletképpen háromféle kukoricát: egy korán, egy október közepén és egy október végén érőt vetettek. az elmúlt napokban takarították be a martonvásári 40-es hibridet, amely a legjobban bevált: holdja 66 mázsa csöves termést adott. ezzel bőségesen meghálálta a 400 kiló nitrogén műtrágyát és a gyomirtó vegyszereket. az eredmények alapján a szentgotthárdi állami gazdaság jövőre már jelentős területet vet be ezzel a hibridkukoricával, s hasonló agrotechnikát alkalmazva, másutt is meghonosítják a járásban. /mti/

...

10.20/a

- 20 -

10.20/a

bb 38. a baráti országok segítsége nagyüzemi gazdaságaink gépesítésében - évente 40.000-50.000 mezőgazdasági gépet importálunk - nagy gond a növekvő alkatrész-import

i sz/sze/m/vg

1962. november 15.

az mszmp kongresszusi irányelvei a mezőgazdaság fontos feladataként jelölik meg a nagyüzemi gazdálkodás technikai bázisának megteremtését. a baráti országokkal kialakult együttműködés e téren is sok segítséget nyújt. évente 40.000-50.000 különböző mezőgazdasági gépet szerzünk be külföldről, valamennyit a baráti országokból vásároljuk. a mezőgazdasági gépek importjáról s az ehhez kapcsolódó alkatrészellátás problémáiról hermann gyula, a technoimpex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatója az mti munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

- ebben az évben mintegy kétmilliárd forint értékű külföldi gépet vásárolunk a mezőgazdaság számára. jövőre előreláthatóan még ennél is nagyobbarányú lesz az import. a baráti országok közötti gyártásszakosítás eredményei mindinkább megmutatkoznak a mezőgazdasági gépek külkereskedelmében is. a gyártási szakosítás nyomán a szovjetunió például a nehéz, - 80 lóerősnél nagyobb lánctalpas traktorokat gyártja számunkra is. iparunk bizonyosfajta gabonakombájnt készít és ezt exportáljuk csehszlovákiába, ahonnan többek között zetor-traktorokat kapunk. az idén például 1.750 zetor-traktor érkezett. a legtöbb mezőgazdasági gépet a szovjetunióból vásároljuk: a gabona-arató-cséplőgépeken kívül háromféle traktort, rendrearatót, ekéket, boronákat, kultivátorokat, silókombájnt, juhnyíró, rizsbetakarítót, speciális kenderaratógépet gyárt a szovjet ipar gazdaságaink részére. lengyelországból érkezik a legtöbb mezőgazdasági pótkocsi. az ndk-ból különböző talajművelőgépeket, eszközhordozó traktorokat, vető- és magtisztító berendezéseket vásárolunk. gazdaságainkban az idén ezer 45 lóerős romániai gyártmányú traktort állítottunk munkába. a szocialista mezőgazdasági nagyüzemek és az új agrotechnikai módszerek megkövetelik, hogy az eddigieken kívül újfajta, nagyobb teljesítményű géptípusokat vásároljunk. a korszerű munkaszervezési módszereknek, és a műszaki színvonalnak megfelelő újabb gépek beszerzésénél a baráti országok még fokozottabb segítségére számítunk.

- vállalatunk számára a legtöbb gondot az alkatrészutánpótlás jelenti. évente nyolcszázmillió forint értékben 15.000 fajta alkatrészt importálunk, s ha csak egyfajta is hiányzik, ez már fennakadást okoz a gép javításban. a mezőgazdaság jogos igényeit nem mindig tudjuk kielégíteni, s ez az esetek többségében nem a külkereskedelmen, hanem az alkatrészgyártó üzemeken múlik. /folyt. köv./

10.27/a

- 21 -

bb 38. /a baráti ... 1. folyt./ m

egyébként minden kereskedelmi tárgyaláson felvetik partnereink, hogy rendkívül sok alkatrészt kérünk, amikor nemrégiben a zetorgyárban jártunk, a vezérigazgató megkérdezte: nem tévedés-e az, hogy az egyik alkatrészfajtából 500-at kértünk, mert annak a géptípusnak mindössze öt-hat százaléka dolgozik Magyarországon, s a világ többi részéből csupán 65 ugyanilyen alkatrészt rendeltek. sajnos, nem történt tévedés a megrendelésnél, sok szervezeti, adminisztratív és egyéb feltétel megjavítása, a gépkezelők fokozott képzése kellene ahhoz, hogy az alkatrész-importot viszonylag csökkentjük, hiszen a géppark gyarapodása amúgy is növeli a behozatalt, sokat javítana a jelenlegi helyzeten a fődarabcsere javítás bevezetése, gyorsabban rá kellene térni arra, hogy a motort bizonyos üzemóra után kicseréljük, s létre kellene hozni olyan országos mozgó szervizhálózatot, amelynek dolgozói a gépkocsikhoz hasonlóan a traktorok, kombájnok megelőző karbantartását rendszeresen elvégeznék.

- vállalatunk nemcsak az importgépek alkatrészeit hozza be külföldről, hanem gondoskodik a külföldön dolgozó magyar gyártmányú gépek alkatrész ellátásáról is. ebben a vonatkozásban az utóbbi egy évben javulás következett be. megállapíthatjuk, hogy gépeink alkatrészellátása a magyar gyártó üzemek jó munkája eredményeként folyamatos, fennakadások igen ritkán fordulnak elő. többször előfordult már, hogy telefonkérésre az emag gépkocsijával szinte órákon belül a csehszlovák határra küldtük a hiányzó alkatrészt. ugyanígy viszonzózzák sürgős kéréseinket a baráti országok is, ha raktáraikban megtalálható a kért géprész. az együttműködés új módszere az is, hogy az elfekvő alkatrészek cseréje megkezdődött, s ezzel is igyekszünk egymás gondjain enyhíteni, - mondotta befejezésül a technoimpex vezérigazgatója. /mti/

10.30/a

-- 22 --

bb 33. jól sikerült a gazdasági év - félmillió forintért vásárolt gépeket a mosonszentjánosi előre termelőszövetkezet

vid j vm ie

1962. november 15.

a mosonszentjánosi előre termelőszövetkezet idei tervében 250.000 forintnyi összeget szánt saját erőből gépek vásárlására. a tagok szorgalmas munkája nyomán a kedvezőtlen időjárás ellenére is teljesítették növénytermesztési tervüket és az állattenyésztés is nagyobb hasznot hozott a tervezettnél. az előirányozottnál jóval több sertést adtak el, a hizómarhák nagy részét pedig extrém minőségben értékesítették.

a terven felüli bevétel egy részével gépvásárlási tervüket teljesítették túl. az előirányozottnál több mint kétszer nagyobb összeget: félmillió forintnál többet költöttek gépekre. beszereztek két belorusz és egy maulwurf traktort, az erőgépekhez hidraulikus ekéket, 24 soros vetőgépet, műtrágyaszórót és több más munkagépet. az új gépeknek már az őszi munkáknál nagy hasznát vették: gyorsabban fejezték be a vetést, előbbre vannak a szántással és olcsóbb is a talajmunka, mintha sok idegen gépekkel dolgoztattak volna. /mti/

bb 40. az ország egyik legkorszerűbb megyei könyvtára épül tatabányán

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

tatabánya-újvárosban új megyei könyvtár építését kezdték meg. az épület - amelyet Körner József Kossuth díjas építőművész tervezett - az új városnegyed legszebb épülete és az ország egyik legkorszerűbb megyei könyvtára lesz. 100.000 kötet várja majd az olvasókat s a diákoknak politechnikai könyvtár-részleget rendeznek be. az épületet képzőművészeti alkotásokkal díszítik és szép olvasóparkkal veszik körül.

az új létesítményre 4,200.000 forintot költenek. /mti/

11,04 /m

- 23 -

1106 a jel

bb 39. magyar és külföldi szakemberek tanácskoznak a hidegsajtólásról

t /tz/j/m/

1962. november 15.

csütörtökön reggel a technika házában 3 napos tanácskozás kezdődött a hidegsajtólásról.

a konferencián, amelyet a gépipari tudományos egyesület hívott össze, a gépipari technológiai intézet és az általános géptervező iroda közreműködésével 21 külföldi - szovjet, lengyel, csehszlovák, német demokratikus köztársaság-beli, nyugatnémet és svájci -, valamint körülbelül 100 magyar szakember vesz részt. a három nap alatt megvitatásra kerül 10 előadás közül hetet a tanácskozás külföldi résztvevői tartanak.

a konferenciát bálint lajos egyetemi tanár, a gépipari technológiai intézet igazgatója nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakmai előadások. /mti/

- . -

bb 44. verdi: szicíliai vecsernye című operájának bemutatására készül a szegedi nemzeti színház

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a szegedi nemzeti színházban november 23-án tartják az évad első opera-bemutatóját. ez alkalommal verdinek hazánkban eddig alig játszott művét, a „szicíliai vecsernyét”, adják elő.

a szegedi bemutató előadást versényi ida rendezi. a főbb szerepeket littay gyula, vadas kiss lászló, szalma ferenc és karikó teréz énekl. a zenekar vaszy viktornak, a színház igazgató-karnagyának vezetésével készül az előadásra. a díszleteket sándor lajos tervezte.

mindhárom felvonásban fellép majd a színház újjászervezett, husz tagu balettkara, amely dr. baróthy zoltánné koreográfiája alapján többek között olasz népi táncokat is előad. /mti/

- . -

11.10/a

- 24 -

11.15/a

bb 41. átadták rendeltetésének szolnok megye 120. iskolai műhelytermét

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

szolnok megye általános és középiskolaiban több mint 30.000 tanuló részesül gyakorlati képzésben. a törökszentmiklósi bethlen gábor uti általános iskolában most adták át rendeltetésének a megye 120. politechnikai műhelytermét.

a tanácsok az utóbbi három évben két-és félmillió forintot költöttek a műhelytermek, gyakorló kertek felszerelésének bővítésére. ma már 93 műhelyterem az iskolák saját kezelésében van, 23-at pedig üzemekben, termelőszövetkezetekben béreltek. /mti/

- . -

bb 43. viharsarki néprajzkutató tanulmánya csehszlovákiai folyóiratban

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a békéscsabai munkácsy minály múzeum és a martini szlovák nemzeti múzeum a közelmúltban baráti kapcsolatot létesített dr. tábori györgy, a békéscsabai múzeum igazgatója tanulmányozta a martini múzeumot, és segítette az ottani muzeológusokat békés megyei eredetű, szlovák nemzetiségi gyűjteményük elrendezésében. a pozsonyi szlovák tudományos akadémia néprajzi intézetének folyóirata pedig legutóbbi számában közli dr. tábori györgy számos fényképpel illusztrált tanulmányát a békés megyei falrestő asszonyok művészetéről. /mti/

- . -

bb 45. januártól fénycsőrejeket is gyártanak a kaposvári vas-és fémipari vállalatnál

vid te vm ki

1962. november 15.

a kaposvári vas-és fémipari vállalat újabb épülettel bővült, s ez lehetővé teszi új termékek gyártását. ezzel 200-250 nődolgozó részére teremtenek munkalehetőséget. januárban megkezdik fénycsőrejek készítését. az egyesült, izzó rendezésre bocsátja a gyártás-technológiai terveket, utmutatásokat ad és szakembereket küld. segítik a kaposvári üzemet a szakemberek és a szakmunkások képzésében is. a kiválasztott dolgozók két-háromhetes gyakorlaton vesznek részt a budapesti üzemben. /mti/

- . -

11.15/a

- 25 -

bb 39. magyar és külföldi szakemberek tanácskoznak a hidegsajtólásról

t /tz/j/m/

1962. november 15.

csütörtökön reggel a technika házában 3 napos tanácskozás kezdődött a hidegsajtólásról.

a konferencián, amelyet a gépipari tudományos egyesület hívott össze, a gépipari technológiai intézet és az általános géptervező iroda közreműködésével 21 külföldi - szovjet, lengyel, csehszlovák, német demokratikus köztársaság-beli, nyugatnémet és svájci -, valamint körülbelül 100 magyar szakember vesz részt. a három nap alatt megvitatásra kerül 10 előadás közül hetet a tanácskozás külföldi részvevői tartanak.

a konferenciát bálint lajos egyetemi tanár, a gépipari technológiai intézet igazgatója nyitotta meg, majd megkezdődtek a szakmai előadások. /mti/

- . -

bb 44. verdi: szicíliai vecsernye című operájának bemutatására készül a szegedi nemzeti színház

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a szegedi nemzeti színházban november 23-án tartják az évad első opera-bemutatóját. ez alkalommal verdinek hazánkban eddig alig játszott művét, a „szicíliai vecsernyét”, adják elő.

a szegedi bemutató előadást versényi ida rendezi. a főbb szerepeket littay gyula, vadas kiss lászló, szalma ferenc és karikó teréz énekl. a zenekar vaszy viktornak, a színház igazgató-karnagyának vezetésével készül az előadásra. a díszleteket sándor lajos tervezte.

mindhárom felvonásban fellép majd a színház újjászervezett, husz tagu balettkara, amely dr. baróthy zoltánné koreográfiája alapján többek között olasz népi táncokat is előad. /mti/

- . -

11.10/a

- 24 -

11.15/a

bb 41. átadták rendeltetésének szolnok megye 120. iskolai műhelytermét

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

szolnok megye általános és középiskoláiban több mint 30.000 tanuló részesül gyakorlati képzésben. a törökszentmiklósi bethlen géber uti általános iskolában most adták át rendeltetésének a megye 120. politechnikai műhelytermét.

a tanácsok az utóbbi három évben két-és félmillió forintot költöttek a műhelytermek, gyakorló kertek felszerelésének bővítésére. ma már 93 műhelyterem az iskolák saját kezelésében van, 23-at pedig üzemekben, termelőszövetkezetekben béreltek. /mti/

- . -

bb 43. viharsarki néprajzkutató tanulmánya csehszlovákiai folyóiratban

vid fm/tné vm fm

1962. november 15.

a békéscsabai munkácsy minály muzeum és a martini szlovák nemzeti muzeum a közelmúltban baráti kapcsolatot létesített dr. tábori györgy, a békéscsabai muzeum igazgatója tanulmányozta a martini muzeumot, és segítette az ottani muzeológusokat békés megyei eredetű, szlovák nemzetiségi gyűjteményük elrendezésében. a pozsonyi szlovák tudományos akadémia néprajzi intézetének folyóirata pedig legutóbbi számában közli dr. tábori györgy számos fényképpel illusztrált tanulmányát a békés megyei falfestő asszonyok művészetéről. /mti/

- . -

bb 45. januártól fénycsőrejeket is gyártanak a kaposvári vas-és fémipari vállalatnál

vid te vm ki

1962. november 15.

a kaposvári vas-és fémipari vállalat újabb épülettel bővült, s ez lehetővé teszi új termékek gyártását. ezzel 200-250 nődolgozó részére teremtenek munkalehetőséget. januárban megkezdik fénycsőrejek készítését. az egyesült ízzó rendelkezésre bocsátja a gyártás-technológiai terveket, utmutatásokat ad és szakembereket küld. segítik a kaposvári üzemet a szakemberek és a szakmunkások képzésében is. a kiválasztott dolgozók két-háromhetes gyakorlaton vesznek részt a budapesti üzemben. /mti/

- . -

11.15/a

- 25 -

bb 42. a párthatározat szellemében a dimávg gépgyárban megkezd-
ték a jövő évi gyártási program gépeinek kritikai vizsgálatát

vid/szf/te/m

1962. november 15.

a dimávg gépgyárban az üzemi demokrácia különböző fórumain részletesen foglalkoztak a pártnak a gépipar feladataival kapcsolatos határozatával, s a helyi adottságoknak, valamint a dolgozók javaslatainak figyelembevételével átfogó intézkedési tervbe foglalták a tennivalókat.

az időszerű, illetve távlati problémákat felölelő tervzet egyik fontos intézkedésének megfelelően máris megkezdtek a jövő évben nagyobb mennyiségben gyártásra kerülő gépfajták ugynevezett kritikai vizsgálatát. huszonhat gép eddigi gyártási módját vizsgálják felül azért, hogy megállapíthassák, gyártásuknál gazdaságosság, versenyképesség szempontjából milyen korszerűsítésre, technológiai módosításokra van szükség, illetve lehetőség? a vizsgálatok céljából tapasztalt műszaki dolgozókból öt munkacsoportot alakítottak.

a munkacsoportok az egyes gépek gyártásánál szerzett tapasztalataikat tanulmányba foglalják, gazdasági számításokkal alátámasztva javaslatokat tesznek a célszerű módosításokra, megjelölik a felhasználandó újításokat, ésszerűsítéseket. munkájuk kiterjed arra is, hogy az egyes gyártmányokkal kapcsolatos reklamációk milyen módon szüntethetők meg. a munkacsoportok helyes és megvalósítható javaslatokat beillesztik a jövő évi műszaki fejlesztési tervbe, s a gyártásra kerülő gépeknél azokat majd folyamatosan alkalmazzák. /mti/

bb 46. harminc új, nagyteljesítményű gép a vas megyei erdőben

i vid/ kz/hné/m/ie

1962. november 15.

a szombathelyi erdőgazdaság több mint 100.000 holdnyi erdejében a fakitermelés 70 százalékát már eddig is géppel végezték. most 30 újabb nagyteljesítményű gép üzembeállításával lényegében teljesen gépesítették ezt a nehéz munkát. a gépesítéssel párhuzamosan képezték ki a gazdaságban az erdőgazdasági szakembereket. jelenleg már 150-dolgozó rendelkezik szakmunkás-bizonyítvánnyal. /mti/

11.20/a

- 26 -

bb 47. tizennyolc év alatti másfél milliárd könyv - a lengyel könyvkiállítás sajtótájékoztatója a műcsarnokban

t v/hné/m

1962. november 15.

a budapesti lengyel könyvkiállítás megnyitása előtt csütörtökön a műcsarnokban sajtóértekezleten mutatták be az újságíróknak a kiállítás anyagát. dr. köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetőjének megnyitó szavai után - amelyben többek között szólt a kiállításra érkezett lengyel delegáció tagjait, helena zatorska, wojciech zukrowski és adam ostrowski írókat - a kiállítás vezetője, helena zatorska, a lengyel kiadói főigazgatóság vezetője beszélt a kiállításról.

a lengyel könyvkiállítás - amely viszonzása a varsói magyar könyvkiállításnak - a lengyel könyvkiadás első nagyszabású magyarországi seregszemléje. a tárlat a lengyel könyvkiadás keresztmetszetét adja és gazdag anyaggal. - 2500 könyvvel és 100 eredeti könyvillusztrációval - mutatja be a lengyel könyvkiadás fejlődését. a rendezők a kiállítás látogatóinak megpróbálták érzékeltetni azokat a változásokat, amelyek 1945 óta lengyelországban végbementek, bemutatni az országainkat és népeinket összefűző kapcsolatokat is.

a lengyel könyvkiadás vezetője arról is beszélt, hogy 1944-ben a felszabadított lengyel földön összesen 29 könyv és broszúra jelent meg, mintegy 100.000 példányban. a népi lengyelország megszületésének 18. évfordulóján - 1962-ben - a lengyel könyvkiadás mérlege 100.000 kiadott művel zárul, amelynek együttes példányszáma közel másfél milliárd. a könyveket több mint 1200 könyvesboltban árusítják és a gyárakban, üzemekben 14.000 - falun 3600 - terjesztő foglalkozik a könyvek árusításával. lengyelországban több mint 46.000 könyvtárban juthat könyvekhez az olvasó, s a könyvtárak állománya meghaladja a 115 millió kötetet.

a fejlődést érzékeltetve helena zatorska azt is elmondotta: a jövő esztendőben a lengyel könyvkiadók összesen 5400 mű kiadását tervezik, mintegy 81 millió példányban. /mti/

bb 48. lengyel író dedikál az európa könyvesboltban

i v/hné/m/cz

1962. november 15.

az európa könyvkiadó közli a könyvbarátokkal, hogy a hazánkban tartózkodó wojciech zukrowski, lengyel író - a tűzkeresztség és a millió elefánt földje című művek szerzője - november 16-án, pénteken délután 12 órától 13 óra 30 percig az európa könyvesboltban /lenin körút 20/ találkozik magyar olvasóival és dedikálja megjelent műveit. /mti/

12.15 /a

- 27 -

Zsel

bb 49. megkezdtek a csontnélküli, darabolt füstöltsonka árusítását

i n. j./j/m/ká

1962. november 15.

a nagyvásártelepre csütörtökön 67 vagon és 75 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 18 vagon étkezési burgonya, 5 vagon főzőhagyma, 11 vagon káposztaféle, 8 vagon zöld és fehér paprika, 4 vagon paradicsom, 6 vagon levesbevaló gyökérzöldség és sárgarépa és 12 vagon különféle gyümölcs.

a főművelésszövetkezeti boltok, csarnoki és piaci árudák csütörtökön megkezdtek a csontnélküli darabolt füstöltsonka árusítását: különként 41 forintért hozták forgalomba az étkezési tepertőt különként 28, a füstölt csemege és a kolozsvári szalonmát 40, a füstölt sertéskarajt 38, a tarját 36, az oldalast 30, a csülköt pedig 23 forintért árusították. /mti/

...-

bb 50. kiállítás nyílt szombathelyen a kisipari szövetkezetek készítményeiből

vid/te/m/ki

1962. november 15.

csütörtökön szombathelyen kiállítás nyílt vas megye harminc kisipari és öt háziipari szövetkezetének termékeiből. a 8. pártkongresszus tiszteletére rendezett kiállításon többek között látható a szombathelyi építő ktsz farostlemezből készült takaros vikendháza. ezenkívül modern butorokat, háztartási cikkeket, ruhaneműket, szőnyegeket, játékokat és egyéb készítményeket mutatnak be. /mti/

...-

bb 51. elővájási rekord oroszlánynon: kilenc nap alatt száztizenhét méter vágatot hajtott ki a zacsovics brigád

vid te vm ki

1962. november 15.

az oroszlányni hármas aknai kongresszusi versenyében, a szocialista brigád oklevéllel kitüntetett 18 tagu zacsovics brigád kiváló eredményt ért el. zacsovicsékat városszerte úgy ismerik, mint az ajtay-féle f-5-ös kombájnok legjobb szakértőit. most bebizonyították, hogy elővájásban is olyan jól dolgoznak a géppel, mint a fronton. a gépesített szállítással ellátott elővájásban olyan példásan szervezték meg a munkát, hogy 9 nap alatt 117 méter vágatot hajtottak ki. oroszlánynon ilyen teljesítményt még sosem értek el. munkájuk értékét növeli, hogy helyi viszonylatban a hármas aknán van a legkeményebb szén. a kiváló eredmény lehetővé tette, hogy a tervezettnél husz nappal hamarabb kezdhetik meg az új front művelését.

ez lesz egyébként már a harmadik olyan front, ahol a hagyományos két szárny helyett egyet alakítanak ki. az új módszerrel kétszeresére növekedett a brigádban a szénfali teljesítmény. /mti/

13.30/a

- 28 -

bb 52. megnyitották a lengyel könyvkiállítást a múcsarnokban

t v/tr vm

1962. november 15.

csütörtökön a múcsarnokban nagyszabású lengyel könyvkiállítás nyílt. az ünnepélyes megnyitón résztvett darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, szakasits árpád, a magyar újságírók országos szövetsége elnöke, dr. köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság vezetője, szilágyi rezső a varsói magyar nagykövet, valamint henryk grochulski, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete, s ott voltak a kiállításra érkezett lengyel delegáció tagjai is.

a kiállítás jelentőségét, a magyar-lengyel kulturális, s ezen belül a könyvkiadói kapcsolatok fejlődését, eredményeit aczél györgy és henryk grochulski méltatta, majd helena zatowska főigazgató, - a lengyel küldöttség vezetője ismertette a kiállítást a nagyszámu érdeklődőnek.

a lengyel könyvkiállítás november 15-től 28-ig, naponta 11-től 19 óráig tart nyitva. /mti/

...-

bb 53. csehszlovák diszlettervező művész kiállítása a madách színházban

t s/tm vm

1962. november 15.

a csehszlovák kultúra és a művészeti szakszervezetek szövetségének színházművészeti szakosztálya kiállítást rendezett jan sládek csehszlovák államidijas diszlettervező-művész munkáiból. a tárlatot csütörtökön a madách színház disztermében both béla, a színház igazgatója nyitotta meg, majd dr. rudolf holcsik, a csehszlovák kultúra igazgatója ismertette jan sládek 30 éves munkásságát.

az ünnepélyes megnyitón résztvettek a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének és a művészeti szakszervezetek szövetségének több munkatársa, ott volt frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

...-

14.00-/a

•- 29 -

bb 54. időjárásjelentés

g vm

1962. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti november 15-én, csütörtökön 13 órakor:

esős idő

a szovjetunió európai területén a ma reggeli órákban mínusz 5-mínusz 6 fokos hőmérsékleteket mértek és többfelé havazik, európa többi részein erősen felhős, párás, sokfelé esős az idő.

hazánkban tegnap változó mennyiségű felhőzet volt, több helyen esett az eső, az eső mennyisége általában a csapadéknym és 3 milliméter között változott. napközben a hőmérséklet 8-12 fokig emelkedett, a hajnali lehülésben ma nagy eltérések mutatkoztak, az északi országrész egyes helyein mínusz 1-mínusz 2 fokig hűlt le a levegő hőmérséklete, máshol azonban hajnatban sem szállt a hőmérséklet 6-7 fok alá, ma délelőtt a dunántúlon esik az eső, az ország többi részein borult, párás, helyenként ködös az idő.

budapesten szendán a hőmérséklet napi középértéke 9 fok volt, a sokévi átlagnál 3,5 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, erősen süllyedő irányzat.

várható időjárás péntek estig: felhős, párás, esős idő. mérsékelt időnként élénk délnyugati szél, az ország északnyugati felében plusz 2-plusz 6, délkeleten plusz 5-plusz 9 fok a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet, a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap északnyugaton 6-9, nyugaton és északon 5-8, délkeleten 9-12 fok között.

a duna vízállása csütörtökön délelőtt 11 órakor budapestnél: 159 centiméter./mti/

bb 55. elektromos számológépet mutattak be a szamuely utcai iskolában

i vt/gk/m/sr

1962. november 15.

csütörtökön a 9. kerületi szamuely utca 4/c alatti általános leányiskola első osztályában tanító pedagógusok és iskolaigazgatók megnézték az i./b. osztályban egy korszerű elektromos számológépet. használatát - kísérletképpen - ezúttal kezdték meg ebben az iskolában, az egyszerű gombnyomásra működő, s a tanulók által is könnyen kezelhető számológép jelentősen könnyíti a pedagógusnak a műveletek magyarázatát, s lehetővé teszi, hogy a kis elsősök szinte játékos módszerrel ismerkedjenek meg a számjegyek fogalmával, az összeadás és a kivonás műveletével, használatának előnye az is, hogy segítségével a tanítási órán sokkal több idő jut gyakorlásra, mint más szemléltetési módszerrel./mti/

14.10/a

- 30 -

bb 56. korszerűsítik a borsod megyei kereskedelmi hálózatát borsodban - új áruházak, üzletek, raktárak 15 millió forintért

vid/j/m/ká

1962. november 15.

csége géza, a meszöv borsod megyei igazgatóságának elnöke sajtótájékoztatón ismertette a földművesszövetkezetek idei tevékenységét és a további terveket.

elmondotta többek között, hogy borsod megye kereskedelmi forgalmának csaknem felét bonyolítja le a földművesszövetkezet kezeltében levő 1665 boltegység, ebből már 135 a korszerű kereskedelmi formák szerinti, önkiszolgáló és kiválasztó módon működik, a hálózat korszerűsítésére az idén 12,6 millió forintot fordítottak, jövőre csaknem 15 millió forintot költenek a bolthálózati fejlesztésére, ebből az összegből többek között új áruházakat létesítenek ózdon, miskolcon, és kazincbarcán, az iparvidék lakosságának jobb ellátására korszerű zöldségesboltokat rendeznek be, több mint 100 falusi üzletet korszerűsítenek és szakosítanak, a tervekben szerepel 8 raktár építése is.

segítik a földművesszövetkezeteket a mezőgazdasági termelést is, a göncön már jól bevált kezdeményezés alapján jövőre 22 növényvédő brigádot szerveznek a háztáji szóróanyaggyűjtősök gondozására, kezelésére.

bejelentette csége géza, hogy az igazgatóság határozata értelmében a jelenlegi 104 körzeti földművesszövetkezetet összevonják, s jövőre 52 tevékenykedik majd, az összevonás lehetővé teszi, hogy a falusi kereskedelem színvonalát tovább javítsák./mti/

bb 58. komárom megye teljesítette idei sertésfelvásárlási tervét

vid/j/m/ká

1962. november 15.

komárom megyében jelentősen fejlődött az idén a sertéstenyésztés, számos termelőszövetkezetben, mint a mocsai buzakalász, a bajnai alkotmány, a nagyigmándi új élet vagy az ácsi tsz-ben a gazdálkodás főágát a sertéstenyésztés jelenti, három év alatt több mint háromszorosára, három és félezerre növekedett a közös gazdaságokban az anyakocák száma, s így az idén már nem kellett hizóalapananyag vásárolniuk.

/folyt. köv./

14.23/a

- 31 -

bb 58. /komárom ... 1. folyt./ m

a felvásárlás egész évben tervszerű volt, s az utóbbi hónapokban meggyorsult, csütörtökre pedig a megye teljesítette a tavalyinál jóval nagyobb felvásárlási tervét. ezen a napon vette át az állatforgalmi vállalat a 24.000-ik hizót. az év végéig terven felül még több mint 3000 sertésre számítanak.

jövőre komárom megye közös gazdaságai 30.000 hizott sertés adnak közfogyasztásra. /mti/

...

bb 59. rendelet a felsőfoku technikumok és szakiskolák esti, valamint levelező tagozatain tanuló dolgozók tanulmányi kedvezményeiről

i vt/hné vm

1962. november 15.

a művelődésügyi közlöny november 15-i számában rendelet jelent meg a felsőfoku technikumok és a felsőfoku szakiskolák esti, valamint levelező tagozatain továbbtanuló dolgozók tanulmányi kedvezményeiről.

az esti tagozaton tanuló dolgozókat a következő kedvezmények illetik meg: a vizsgákhoz a felkészülésre tanévenként 18 munkanap tanulmányi szabadság; a kötelező foglalkozásokon és vizsgákon való részvétel biztosítására tanítási naponként egy óra, de legfeljebb heti 5 óra fizetett munkaidő-kedvezmény, továbbá a tanulmányok alatt egy ízben - az államvizsgára történő felkészülésre a felsőfoku szakiskolákon 15 munkanap, a felsőfoku technikumokon 18 munkanap külön tanulmányi szabadság.

a levelező tagozaton továbbtanuló dolgozók kedvezményei: felkészülésre a vizsgákhoz tanévenként 24 munkanap tanulmányi szabadság, a kötelező foglalkozásokon és vizsgákon való részvétel biztosítására tanévenként a felsőfoku szakiskolákon legfeljebb 15 munkanap, a felsőfoku technikumokon pedig legfeljebb 18 munkanap átlagkeresettel fizetett, igazolt távollét. a tanulmányok során egy ízben, az államvizsgára történő felkészülésre a felsőfoku szakiskolákon 15 munkanap, a felsőfoku technikumokon 18 munkanap külön tanulmányi szabadság jár.

a rendelet az utazási költségtérítésekről is intézkedik. ezek azonosak a felsőfoku oktatási intézmények levelező tagozatain továbbtanuló dolgozók részére még 1960-ban megállapított térítésekkel. /mti/

...

14,40 /mm

- 32 -

bb 60. megfejtés előtt a kozmikus sugárzás keletkezésének titka - a kozmikus részecskék pusztulásának termékei terelik helyes utra a csillagászati kutatást

t tz/gg vm vg

1962. november 15.

a tit uránia bemutató csillagvizsgálójának csütörtöki előadássorozatában ezen a héten ifj. bartha lajos vázolta fel a kozmikus sugárzás keletkezésére vonatkozó csillagászati ismeretek fejlődését. amint elmondotta, a kérdés megfejtése elsősorban azért igen nehéz, mert a nappól a sugárzásnak csak egészen elenyésző töredéke származik, a távolabbról jövők utirányát pedig a tejutrendszer mágneses tere a legváltozatosabb módokon hajlítja el, úgyhogy a föld környezetébe már a legkülönbözőbb irányokból érkeznek. itt azután a levegő atomjaival összeütközve szétrobbantják, s maguk is megsemmisülnek, illetve energiájuk már csak mint másodlagos sugárzás érkezik a földre, természetesen szintén a legkülönbözőbb irányokból.

ezek a részecskék óriási, a földi gyorsítóknál előállíthatóknál tízszer-százszor nagyobb, sokmilliárd elektronvoltos energiákat hordoznak. a csillagászok körében az a három feltevés alakult ki, hogy hatalmas energiájukat vagy a szupernova robbanásoktól, vagy a változó mágneses terű csillagoktól, esetleg az egymás körül keringő, ugyancsak mágneses ikercsillagoktól kaphatják, hogy azonban a világegyetemnek melyik részéből érkeznek, arról még elképzeléseik sem lehettek.

nemrég azután ezen a téren is a mesterséges holdak adtak irányítást a kutatóknak. műszereik a röntgen, illetve gammasugaraknak az érkezési irányát állapították meg, amelyek viszont érzéketlenek a mágneses tér hatásaival szemben, tehát a tejutrendszerbe érkezve is egyenesen száguldanak tovább. az egyik mesterséges hold például összesen 22 gamma-fotont észlelt, amelyek közül 14 a tejutrendszer síkjának irányából érkezett, ahol a szupernovák is és a mágneses csillagok is tömörülnek. a többi igen nagy távolságból, valószínűleg más tejutrendszerek - galaktikák - tájékáról jöhetett. az idén júniusban viszont 220 kilométer magasságban igen erős röntgensugarak ütköztek az egyik rakétába, ugyancsak a tejutrendszer középpontjának irányából.

/folyt. köv./

14,50 /m

- 33 -

bb 58. /komárom ... 1. folyt./ m

a felvásárlás egész évben tervszerű volt, s az utóbbi hónapokban meggyorsult, csütörtökre pedig a megye teljesítette a tavalyinál jóval nagyobb felvásárlási tervét. ezen a napon vette át az állatforgalmi vállalat a 24.000-ik hizót. az év végéig terven felül még több mint 3000 sertésre számítanak.

jövőre komárom megye közös gazdaságai 30.000 hizott sertés: adnak közfogyasztásra. /mti/

...-

bb 59. rendelet a felsőfoku technikumok és szakiskolák esti, valamint levelező tagozatain tanuló dolgozók tanulmányi kedvezményeiről

i vt/hné vm

1962. november 15.

a művelődésügyi közlöny november 15-i számában rendelet jelent meg a felsőfoku technikumok és a felsőfoku szakiskolák esti, valamint levelező tagozatain továbbtanuló dolgozók tanulmányi kedvezményeiről.

az esti tagozaton tanuló dolgozókat a következő kedvezmények illetik meg: a vizsgákhoz a felkészülésre tanévenként 18 munkanap tanulmányi szabadság; a kötelező foglalkozásokon és vizsgákon való részvétel biztosítására tanítási naponként egy óra, de legfeljebb heti 5 óra fizetett munkaidő-kedvezmény, továbbá a tanulmányok alatt egy ízben - az államvizsgára történő felkészülésre a felsőfoku szakiskolákon 15 munkanap, a felsőfoku technikumokon 18 munkanap külön tanulmányi szabadság.

a levelező tagozaton továbbtanuló dolgozók kedvezményei: felkészülésre a vizsgákhoz tanévenként 24 munkanap tanulmányi szabadság, a kötelező foglalkozásokon és vizsgákon való részvétel biztosítására tanévenként a felsőfoku szakiskolákon legfeljebb 15 munkanap, a felsőfoku technikumokon pedig legfeljebb 18 munkanap átlagkeresettel fizetett, igazolt távollét. a tanulmányok során egy ízben, az államvizsgára történő felkészülésre a felsőfoku szakiskolákon 15 munkanap, a felsőfoku technikumokon 18 munkanap külön tanulmányi szabadság jár.

a rendelet az utazási költség térítésekről is intézkedik. ezek azonosak a felsőfoku oktatási intézmények levelező tagozatain továbbtanuló dolgozók részére még 1960-ban megállapított térítésekkel. /mti/

...-

14,40 /mm

- 32 -

bb 60. megfejtés előtt a kozmikus sugárzás keletkezésének titka - a kozmikus részecskék pusztulásának termékei terelték helyes útra a csillagászati kutatást

t tz/gg vm vg

1962. november 15.

a tit uránia bemutató csillagvizsgálójának csütörtöki előadássorozatában ezen a héten ifj. bartha lajos vázolta fel a kozmikus sugárzás keletkezésére vonatkozó csillagászati ismeretek fejlődését. amint elmondotta, a kérdés megfejtése elsősorban azért igen nehéz, mert a napból a sugárzásnak csak egészen elenyésző töredéke származik, a távolabbról jövők utirányát pedig a tejutrendszer mágneses tere a legváltozatosabb módokon hajlítja el, úgyhogy a föld környezetébe már a legkülönbözőbb irányokból érkeznek. itt azután a levegő atomjaival összeütközve szétrobbantják, s maguk is megsemmisülnek, illetve energiájuk már csak mint másodlagos sugárzás érkezik a földre, természetesen szintén a legkülönbözőbb irányokból.

ezek a részecskék óriási, a földi gyorsítóknál előállíthatóknál tízszer-százszor nagyobb, sokmilliárd elektronvoltos energiákat hordoznak. a csillagászok körében az a három feltevés alakult ki, hogy hatalmas energiájukat vagy a szupernova robbanásoktól, vagy a változó mágneses térű csillagoktól, esetleg az egymás körül keringő, ugyancsak mágneses ikercsillagoktól kaphatják, hogy azonban a világegyetemnek melyik részéből érkeznek, arról még elképzeléseik sem lehettek.

nemrég azután ezen a téren is a mesterséges holdak adtak irányítást a kutatóknak. műszereik a röntgen, illetve gammasugaraknak az érkezési irányát állapították meg, amelyek viszont érzéketlenek a mágneses tér hatásaival szemben, tehát a tejutrendszerbe érkezve is egyenesen száguldanak tovább. az egyik mesterséges hold például összesen 22 gamma-fotont észlelt, amelyek közül 14 a tejutrendszer síkjának irányából érkezett, ahol a szupernovák is és a mágneses csillagok is tömörülnek. a többi igen nagy távolságból, valószínűleg más tejutrendszerek - galaktikák - tájékáról jöhetett. az idén júniusban viszont 220 kilométer magasságban igen erős röntgensugarak ütköztek az egyik rakétába, ugyancsak a tejutrendszer középpontjának irányából.

/folyt. köv./

14,50 /m

- 33 -

bb 60. /megfejtés előtt ... 1. folyt./m

az új adatok még mindig nem elegendők a sugárzás forrásának pontos meghatározásához. a természetes égítések saját gamma- illetve röntgensugárzása ugyanis igen gyengé, az észlelt nagyenergiájú sugárzások tehát csak a hatalmas energiájú kozmikus részecskék és a velük még valahol az űrben összeütközött atomok széttobbanásának lehetnek a termékei. ennek az összeütközésnek azonban mindenestre már a részecskéket utnak indító égítést közelében kellett bekövetkeznie, akár saját tejutrendszerünk, akár más galaktikák, „leglakottabb,, részeiben.

a csillagászok elképzelhetőnek tartják, hogy - a tejutrendszer legzsűrűbb tájain - a kozmikus sugárzás „termelésében,, a háromféle égítést olyan „szereposztásban,, vesz részt, hogy a kisebb energiájú sugárzást a mágneses csillagok, a nagyobb energiájút pedig a szupernovák hozzák létre - fejezte be nagy érdeklődéssel hallgatott előadását ifj. bartha lajos. /mti/

...-

bb 57. bélyegkiállítás lenin életéről, munkásságáról

t kf/kf/m/vg

1962. november 15.

a posta a pártkongresszus tiszteletére ünnepi bélyegkiállítást rendezett, amelyen a világ dolgozóinak nagy tanítóját, lenint mutatják be bélyegeken. a kiállítás az eddig kiadott összes csaknem félezer, lenin életét, munkásságát, világot formáló eszméinek terjedését ábrázoló bélyeget tartalmazza. külön csoportosításban mutatják be többek között lenin születésének évfordulójára kiadott bélyegeket, amelyek eddig 9 országban jelentek meg. az első ilyen bélyeget a szovjetunióban adták ki 1945-ben. ugyancsak érdekes része a kiállításnak a leninről elnevezett intézményeket, létesítményeket ábrázoló bélyegek, köztük a lenin atomjégtörő hajó képe.

a kiállítást csütörtökön délben horn dezső közlekedés és postaügyi miniszterhelyettes ünnepélyesen nyitotta meg a bélyegmuzeumban. a kiállítás - amelynek alkalmából a dob utcai postahivatal különleges bélyegzőt használ - november 24-ig, naponta 10-18 óra között tekinthető meg. /mti/

15.00/n

-34-

bb 62. a timföldgyártás és az alumíniumkohászat fejlesztésének új útjait egyengette az alumíniumipari konferencia

i szf/gk vm vg

1962. november 15.

véget ért a háromnapos timföld-és alumíniumkohászati konferencia, amely budapesten a technika házában, almaszfűzítőn a timföldgyárban; továbbá inótán az alumíniumkohóban külföldi szakemberek részvételével tárgyalta meg a két iparág hazai fejlesztésének tennivalóit. berger jános, a nehézipari minisztérium szinesztériumi főosztályának műszaki osztályvezetője így foglalta össze a tanácskozás eredményeit:

- alumíniumtermelésünket a második öt éves és a husz éves tervvel a szovjetunióval, valamint a többi baráti országgal együtt, kölcsönösen összehangolt tervek szerint fejlesztjük. a fejlesztés műszaki és gazdasági feladatainak megvitatását, meghatározását, új útjainak egyengetését szolgálta a konferencia, igen eredményesen, amiben része van a szovjet, a csehszlovák, a lengyel, az ndk-beli és több más külföldi felszólaló javaslatainak is. a tudományos előadásokból, a termelés gyakorlati problémáit ismertető beszámolókból megállapíthatjuk, hogy a magyar timföldgyártás műszaki fejlesztésével kapcsolatos kísérleti kutató munka első szakasza, amelynek központi problémája a hőenergiagazdálkodás megjavítása volt, - lényegében lezárult. a következő szakaszban az a feladatunk, hogy a gyengébb minőségű bauxitokat is gazdaságosan tudjuk feldolgozni timfölddé. amint több előadásból kiderült, az erre vonatkozó kutatás folyamatban van. a gazdaságos feldolgozás előfeltétele a technológia korszerűsítése és új konstrukciójú timföldgyári berendezések kialakítása. ebben az irányban első lépés az almaszfűzítői timföldgyár nagykapacitású automatikus prészűrője, amelyet a konferencia résztvevői a helyszínen tanulmányoztak.

- megállapíthatjuk a tanácskozás tanulságaként azt is, hogy alumíniumkohászatunk eddigi kétségtelenül szép eredményei csupán kezdetnek tekinthetők és még nagyvonalabb és még eredményesebb kutatásnak kell belőlük kiindulnia. alumíniumkohóink konstrukciós és technológiai fejlesztésével tovább kell csökkenteni az alumínium előállítására felhasznált energiamennyiséget. a megfelelő lépéseket itt is megtettük. további tennivaló többek között a korszerű elektrolízis technológia kialakításához az anódmasszagyártás megteremtése hazai nyersanyagból. rendkívül fontos a kohókban a nehéz fizikai munka további csökkentése és a dolgozók egészségének hatékonyabb védelme. ezt a célt szolgálják a kohógázok fluór-ártalmának megszüntetésére, a timföldadagolás automatizálására vonatkozó kutatások, amelyeknek szintén vannak biztató eredményei - fejezte be a konferencia eredményét összegező tájékoztatását az osztályvezető. /mti/

15.36/n

-35-

Handwritten mark

bb 63. új lehetőségek a rákkutatásban - a rákot befolyásoló hormonokat fedezett fel szent-györgyi albert professzor

i ms/hné szb sr

1962. november 15.

az ap amerikai hírügynökség jelentése szerint szent-györgyi albert amerikában élő nobel-díjas magyar tudós minneapolisban, a nemzeti tudományos akadémia és a minnesotai egyetem konferenciáján a rákot befolyásoló hormonok felfedezését jelentette be. szent-györgyi professzor, aki a woodsholei tengeri biológiai kutatóállomáson dolgozik, a thymus-mirigyből /csecsemőmirigy/ két hormont állított elő. az egyik, a promine elősegíti a daganatok növekedését, a másik, a retine pedig gátolja. szent-györgyi és munkatársai az új hormonok hatását egerek daganatain tanulmányozták.

a kísérletekhez szükséges hormonokat borjú-csecsemőmirigyből állították elő. tizenötezer borjú csecsemő-mirigyéből is csak nagyon kis mennyiségben lehetett a hatóanyagokat kivonni. ezeknek az anyagoknak az embergyógyászatban való hatását csak akkor lehetne tanulmányozni, ha nagyobb mennyiségben lehetne őket előállítani, vagy pedig megtalálnák szintetizálásuk módját, - füzte hozzá bejelentéséhez szent-györgyi albert.

x x x

dr. baló józsef professzor, a budapesti orvostudományi egyetem 1. számú kórbonctani és kísérleti rákkutató intézetének igazgatója, a fenti hírrel kapcsolatban a következő tájékoztatást adta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a kutatók már régóta gyanítják, hogy a thymus-mirigynek szerepe lehet a daganatos betegségek, elsősorban a fehérvérűség keletkezésében. ez a mirigy, amely a szegycsont alatt helyezkedik el, a pubertás idején visszafejlődik. furth amerikai kutató 1944-ben érdekes megállapítást tett olyan egértörzseken, amelyeket fehérvérűségben szenvedő állatok keresztezésével állítottak elő. a fiatal állatok 70-80 százaléka néhány hónapos korban fehérvérűséget kapott és elpusztult, de ha eltávolították thymus-mirigyüket, ez az arány 8-10 százalékra csökkent. ez a felfedezés irányította a kutatók figyelmét fokozottabb mértékben a csecsemő-mirigy szerepére. elsősorban a fehérvérűség és a thymus kapcsolatát vizsgálták.

/folyt. köv./

16.30/n

-36-

PK

bb 63. /új lehetőségek... 1. folyt./- szb

ez a betegség lényegében szintén a daganatos betegségek egyik fajtája, a különbség az, hogy itt a vér sejtjes elemeiben, a daganatokkal pedig a szövetek sejtjeiben következnek be kóros elváltozások. hazánkban főleg a szegedi kutatók végeztek értékes munkát, akik a csecsemő- vagy másképpen kedesz-mirigy kivonatainak a rákos sejtek szaporodását elősegítő hatását vizsgálták.

- szent-györgyi professzor most a hírek szerint a thymusban a daganatok fejlődését elősegítő anyag mellett megtalálta a retinet, a daganatfejlődést gátló anyagot is. ennek alkalmazásával - bejelentése szerint - az egerek daganatainak fejlődését meg tudta akadályozni. szent-györgyi albert tudományos komolyságát, kutatói képességeit és különösen a rendkívül kis mennyiségű anyagok elemzésében és kimutatásában szerzett nagy gyakorlatát ismerve lehetséges, hogy valóban rátapintott a rosszindulatú daganatok gyógykezelésének módjára. ugyanakkor azonban maga szent-györgyi nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az embergyógyászati kísérletekhez sokkal nagyobb mennyiségben kellene a retinet előállítani és főleg szintetizálni. ha ezek a feltételek - amelyek egyelőre nem valósultak meg - létrejönnek, és ha továbbmenőleg az emberekkel végzendő kísérletek is jó gyógyítási eredményeket érnek el, akkor ez a mostani bejelentés óriási jelentőségű lehet. a legkedvezőbb esetben is hosszú kísérletsorozat van még hátra: emberekben kell majd kipróbálni az új szerek hatékonyságát. ezeket a kísérleteket rendkívül megnehezíti az orvosi felelősség, hiszen például az eddig talált daganatellenes szerek, amelyek az állatok daganataira jól hatnak, mérgezőek. sok nehézséget okoz az emberi és állati szervezet közötti különbség is. a daganatkutatás középpontjában világosra szerte a rákellenes gyógyszerek kérdése áll. nagyon sok olyan szert próbáltak ki a kutatók - hazánkban is - amelyek állatkísérletekben gyógyuláshoz vezettek, de sajnos, az emberi rákra mind-egyedül hatástalanoknak bizonyultak - fejezte be tájékoztatását baló professzor. /mti/

..-

bb 65. megnyílt a mezőgazdasági szakmunkásképzés idei tanéve - egy év alatt megkétszereződött a szakoktatásban résztvevő mezőgazdasági dolgozók száma: több mint százezer hallgató a tanfolyamokon és levelező tagozatokon

t ie szb ká

1962. november 15.

a hazafias népfront, a medosz, a földművelésügyi és a művelődésügyi minisztérium csütörtökön országos tanácskozást rendezett a hazafias népfront székházában a felnőtt mezőgazdasági dolgozók szakoktatásának feladatairól.

/folyt. köv/

16.35/n

-37-

PK

a tanácskozást nagy daniel, az elnöki tanács helyettes elnöke nyitotta meg, majd dr. soós gábor, a földművelésügyi minisztérium szakoktatási és kísérletügyi főigazgatóságának vezetője tartott előadást.

x x x

a csütörtöki tanácskozás volt az első alkalom, amikor különböző állami és társadalmi szervek együttesen rendezték meg a felnőttek mezőgazdasági szakképzésének, tanévnitő értekezletét, az együttműködést a feladat nagysága tette szükségessé. a mezőgazdasági termelés mennyiségi és minőségi fejlesztése érdekében ugyanis a szakoktatás néhány éven belül biztosítani akarja, hogy valamennyi termelőszövetkezet szakmai irányítását agrármérnök lássa el, az egyes üzemágakat technikus-specialisták vezessék; a közvetlen termelőmunkában minél több szakmunkás dolgozzék és a többi mezőgazdasági dolgozó is a mostaninál magasabb szakmai műveltséggel rendelkezzen. ezeknek a céloknak az elérését nagymértékben segíti az általános iskolát végzett, illetve az érettségizett fiatalok szakmai oktatása. csak ezen az uton azonban - bár a mezőgazdasági tanulóképzés, a közép- és felsőfokú technikumok és a felsőoktatási intézmények most és a következő években gyors ütemben fejlődnek - az igényeket megközelítően sem lehet kielégíteni. ezért a felnőtt mezőgazdasági dolgozók szakmai oktatása az idén méreteiben és tartalmában is új feladatot jelent.

az egyetemek és főiskolák levelező tagozatán most 2100-an, a jövő év elejétől pedig 2.400-an tanulnak. ennél nagyobb mértékben bővül az agrármérnökök továbbképzése, amelynek irányítására a közelmúltban minden megyében társadalmi bizottságot hoztak létre. a szakosított továbbképző tanfolyamokon, valamint az egy éves szakmérnök-képzésében résztvevők száma egy év alatt megkétszereződik, s a jövő év elején eléri a 2.400-at. a legfiatalabb iskolatípusban, a felsőfokú technikumokban az idén februárban indult meg a levelező oktatás, öt szakon, 600 hallgatóval. 1963-ban a szakok száma 9-re, a hallgatóké csaknem kétezerre emelkedik. a középfokú technikus képzés már szinte tömeges oktatási formának számít. abban most csaknem 15.000, jövőre több mint 17.000 felnőtt vesz részt. a hallgatóknak csaknem fele a termelőszövetkezetekbe kihelyezett osztályokban tanul.

/folyt. köv/

a felnőttek mezőgazdasági szakoktatásának legfontosabb és legszélesebb körű területe a szakmunkásképzés. múltja mindössze néhány éves, s jellegét eddig inkább az egyéni kisgazdaságok igényeihez mért hagyományos ezüstkalászos tanfolyamok szabták meg. az idei tanévre a tananyag korszerűsítésével, új tankönyvek kiadásával, az óraszámok növelésével biztosították, hogy a termelőszövetkezeti tagok a nagyüzemi gazdálkodáshoz és egy meghatározott szakmához szükséges, konkrét és rendszerezett ismereteket sajátíthassanak el. új szervezeti formák: üzemi, körzeti és bentlakásos tanfolyamok létrehozásával kedvezőbbé tették a tanulás lehetőségeit arra az esetre is, ha távolabbi üzemekből, községekből kerülnek ki az azonos szakmát tanulók. a tartalmi és szervezeti fejlődés nagyarányú számszerű növekedéssel jár együtt. az ezüstkalászos tanfolyamok száma az előző években átlagosan 400-500, tavaly pedig 1.200 volt, a hallgatóké 15.000-20.000, illetve 27.000. most, november közepén 2.400 tanfolyam indult, több mint 56.000 hallgatóval. háromnegyed részük a növénytermesztési, állattenyésztési és kertészeti szakosításu első vagy második évfolyamon vesz részt; a többiek már a 21 mezőgazdasági szakma valamelyikét tanulják, s a sikeres vizsga után tavasszal szakmunkás-bizonyítványt kapnak.

a mezőgazdaság gyors ütemű gépesítéséből adódik, hogy a legnagyobb mértékben a traktoros-képzést kell fejleszteni. a tavaly kísérleti jelleggel szervezett tanfolyamok tapasztalatai bebizonyították, hogy a tömegmértékű oktatásra leginkább a mezőgazdasági nagyüzemekben van mód. ezért az idén minden állami gazdaságban és gépállomáson, valamint a jól gépesített és az egyéb feltételeket is biztosítani tudó termelőszövetkezetekben, összesen mintegy 500 helyen szerveznek traktoros-képző tanfolyamot. a résztvevők száma a tavalyinál háromszor nagyobb, 20-25 ezer lesz.

a képesítést nyújtó szakoktatáson kívül a mezőgazdasági dolgozók tízezrei gyarapítják szakmai műveltségüket az ismeretterjesztés különböző keretei között. legjelentősebbek ezek közül a tudományos ismeretterjesztő társulat által szervezett termelőszövetkezeti akadémiák. az idén 600 kezdte meg működését, résztvevőik száma 30.000-35.000, ötven százalékkal több, mint tavaly. az idényeleji érdeklődés azt mutatja, hogy a z önálló és sorozatos mezőgazdasági előadásokat a tavalyinál is jóval többen hallgatják majd, s népszerűeknek ígérkeznek az agrárszakemberek továbbképzésére szervezett tit-akadémiák és szabadegyetemek is.

bb 64. megtartották a postások országos levélszétosztási és irányítási versenyét

t kf/kf szb vg

1962. november 15.

a budapesti postaigazgatóság disztermének mozgalmassága csütörtökön délelőtt a legforgalmasabb postahivatalt is felülmulta. ott rendezték meg a postások immár hagyományos országos levélirányítási és szétosztási versenyének döntőjét. a postaigazgatóságok és kerületek elődöntőin 332 dolgozó közül 67 jutott el a döntőbe, ahol levélszétosztásban, irányításban és indításban mérték össze tudásukat, külön csoportban a fiatalok, a szakkezelők és a tisztviselők.

a legizgalmasabb versenyszám ezuttal is a levélirányítás volt, ahol a fiatalok - 18-20 évesek - és a tapasztaltabbak - a legidősebb 62 éves - egyszerre fogtak munkához. harminc asztalon tornyosodtak az ország 2.882 helységébe címzett leveleket helyettesítő lapok, amelyeket 12 postai vonalcsoportnak megfelelő irányba kellett szétosztani. a versenyzők rajtja után megindultak a stopper órák, s hosszú percekig csak a lapok zizegése hallatszott a tereben. az ügyeskező postások ördögös gyorsasággal rakták helyükre a leveleket. a tisztviselők csoportja 32-36 perc alatt végzett, s még az utolsó versenyző is jóval a megengedett időn belül fejezte be a munkát. az értékelés azt mutatta, hogy a múlt év óta sokat fejlődött az irányítók ügyessége, gazdagodott helyismeretük és sikerült megdönteniök a tavalyi rekordot is. molnár lászló, aki mindössze két hibát vétett végeredményben 24.48 perces idővel - minden hibát fél perccel büntettek - győzött a tisztviselők csoportjában. eredménye 1.38 perccel jobb a tavalyi rekordnál. a szakkezelők közül aranyosi istván 29.30 perccel, a fiatalok csoportjában pedig piriczki gyuláné 28.30 perccel lett az első. érdekessége ennek az eredménynek, hogy piriczkiné megelőzte férjét, a fiatalok tavalyi győztesét, aki most csak harmadik lett.

ezután a levél szétosztási és irányítási versenyt tartották meg, amelyben a 2.882 levelet a mozgópostáknak megfelelően 26 felé kellett rendezni. a győztes béres károly a tavalyi bajnok lett, aki saját rekordját megdöntve 31.2 perc alatt végzett a hatalmas levéltömeggel. a levélirányítási versenyben kaszap dezső végzett az első helyen, aki 31.34 perc alatt teljesítette feladatát, az ország 100 kiválasztott helységébe a leggyorsabb utvonalon „juttatta el”, a leveleket a címzettekhez./mti/

16.55/n

-40-

PKK

bb 66. kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter nyilatkozata a svédországi látogatása során szerzett tapasztalatokról - a svéd nohab cég a jövő évi ipari vásáron bemutatja a máv által rendelt diesel-elektromos mozdonyt - hazánkba látogat a svéd közlekedésügyi miniszter

i hbj/te szb vg

1962. november 15.

kossa istván közlekedés- és postaügyi miniszter gösta skoglung, a svéd közlekedésügyi miniszternek a svéd kormány nevében tett meghívására - mint már jelentettük - háromtagú szakértői kísérettel egy hetet svédországban töltött. a svédországi látogatása során szerzett tapasztalatokról a következőket mondotta az mti munkatársának.

- utazásunknak az volt a célja, hogy eleget tegyünk a meghívásnak és tanulmányozzuk a svéd közlekedés helyzetét és fejlődését, a közlekedést szolgáló ipart, a hírközlő - és postai berendezéseket, általában a tárcával kapcsolatos szervezeti és gyakorlati munkát.

- stockholmban megnéztük a központi pályaudvart, tanulmányoztuk a pályaudvar berendezéseit, a mellette épült postát, az ericsson híradástechnikai és gyengeáramu berendezéseket gyártó üzemet, ezenkívül stockholm közelében egy nagyobb hidépitést, az e 4-es és az e 18-as számú nemzetközi utak építését. utaztunk a stockholmi földalattin, amelyet óriási arányokban bővítenek, s megnéztünk több munkahelyet. azt tapasztaltuk, hogy mindenütt nagy a munkaszervezettség és ennek megfelelően a termelékenység is. nagy gondot fordítanak a gépesítésre, ezt megkövetelik az adottságok is. mindenütt nagy ugyanis a munkaerőhiány és ezt csak gépekkel, gépsorokkal lehet ellensúlyozni.

- jártunk vidéken is, így västerås, örebro, vänersborg, trollhättan városokban. trollhättanban a nohab műveket néztük meg, amely a svéd vasutak számára gyárt diesel-mozdonyokat és ahol a máv is rendelt a magyar vasutak számára husz diesel-elektromos mozdonyt. meglepéssel fogadtuk, hogy a megrendelt husz mozdony közül az elsőt, - bár a szállítási szerződés csak 1963. harmadik negyedére szól - a svéd cég bemutatja budapesten a jövő évi májusi ipari vásáron. erre a vezérigazgató tett ígéretet. a bemutató után a diesel-elektromos mozdonyt a máv természetesen azonnal forgalomba állítja.

- érdeklődéssel figyeltük azokat az erőfeszítéseket, amelyek vizierőművek sorozatban történő építésére irányulnak. a vizierőműhálózat fejlesztése svédországban kétségtelen rendkívül fontos, mert az ország nem rendelkezik szénnel, tehát „fehér szén”, -ből kell energiát nyernie.

/folyt. köv./

17.05/n

-41-

PKK

bb 66. /kossa istván... 1. folyt./- szb

västerasban megtekintettük az asea elektromos berendezéseket gyártó müvet. érdemes megemlíteni, hogy a svéd cégek igen szoros kooperációt alakítottak ki például az asea majdnem minden svéd gyárnak küld elektromos berendezéseket. a nohab cégnek is ez a vállalat adja a diesel-elektromos mozdonyokhoz szükséges motorikus berendezéseket. örebroban vasuti javító-műhelyt kerestünk fel, ahol nagyon fejlett módszerekkel, szakszerűen javítják a mozdonyokat, kocsikat. igen szellemes megoldásokat használnak a kis-, közép- és nagyjavítások meggyorsítására, a vasuti kocsik festésére, a festés szárítására. megegyeztünk a gyár vezetőivel, hogy magyar szakemberek ellátogatnak tapasztalatcserére és gondoskodunk arról, hogy ez meg is történjék. láttunk egy épülő rendezőpályaudvart, ahol olcsó gépi berendezésekkel oldják meg a darabáruk szétosztását, rakodását, amit ugyancsak érdemes lesz magyar szakembereknek tanulmányozni és nálunk is alkalmazni.

- figyelemreméltó az is, hogy a vasut fuvarhiánnyal küzd. mind a személy-, mind a teherautó óriási konkurrenciát jelent. a vállalatok saját gépkocsijaikkal szállítanak még nagyobb, többszáz kilométeres távolságra is, mert így megtakaríthatják az átrakodást, illetve annak költségeit. a személyvonatok legtöbbjét kevesen veszik igénybe, sok kocsi üres, bár a svéd vasutak igen nagy összegeket áldoznak a vasuti kocsik modernizálására, a berendezések korszerűsítésére. szólni kell arról is, hogy ugyanakkor, amikor sok az új berendezés, a korszerű gép, a kitűnő közlekedési eszköz, a régít sem dobják „sütbe”, 30-40 éves hajók és mozdonyok is járnak.

- megnéztük a stockholmi repülőteret és berendezéseit, amely európának egyik legmodernebb ilyen természetű alkotása. modern, ugyanakkor sehol, semmiféle luxust nem találtunk. ez vonatkozik más építkezésekre is és ezt nekünk is tudomásul kell vennünk. tanulmányoztuk a telefonhálózatot is.

- egyhetes utunk során megismerkedtünk a közlekedés és a hírközlés sok szakértőjével és igen sok kiváló vezetőjével, munkásával. tárgyalásunk során a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében meghívtam a svéd közlekedésügyi minisztert magyarországra. a meghívást el is fogadta. hazatértünk előtt fogadott erlander svéd miniszterelnök. a találkozó szívélyes légkörben zajlott le és elsősorban gazdasági kérdésekről esett szó. a miniszterelnök elmondotta, értesülései szerint a magyar gazdasági élet fejlett és szép ütemben halad előre.
/folyt. köv./

17.25/n

-42-

PKK

bb 66. /kossa istván... 2. folyt./- szb

- összegezve: a látogatás hasznos tapasztalatok megszerzésére nyújtott lehetőséget. - fejezte be nyilatkozatát kossa istván közlekedés- és postaiügyi miniszter. /mti/

bb 70. magyar-lengyel barátsági napok szabolcsban

vid fm/tné-lm fm

1962. november 15.

a hazafias népfront megyei bizottsága és a tömegszervezetek rendezésében csütörtökön magyar-lengyel barátsági napok kezdődtek szabolcs-szatmárban. a nyíregyházi bessenyei klubban megnyitották a lengyel népköztársaság fejlődését, valamint a magyar-lengyel kapcsolatokat bemutató kiállítást. a megnyitón dr. stanislaw a. sochacki, a budapesti lengyel olvasóterem helyettes vezetője mondott beszédet. /mti/

bb 71. budapestre érkezett jakub demir, törökország kommunista pártja központi bizottságának első titkára

k hi/tm-lm -cz

1962. november 15.

a magyar szocialista munkáspárt 8. kongresszusára csütörtökön budapestre érkezett jakub demir, törökország kommunista pártja központi bizottságának első titkára. a vendéget a ferihegyi repülőtéren az mszmp központi bizottságának megbízásából szirmai jeno, a szövetség elnöke fogadta. /mti/

bb 72. csernus marianne előadóját

tr-lm -cz

1962. november 15.

megismétlik az egyetemi színpadon vasárnap este 7 órakor. bevezeti vas istván kossuth-díjas költő. közreműködnek: komor ágnes és jenei zoltán fuvola-hárfakettőse. /mti/

18.34/n

-43-

PKK

bb 61. a szovjet műszeripar fejlődését bemutató kiállítás
nyílt budapestben

t sz/gg-lm vg

1962. november 15.

a magyar kereskedelmi kamara váci utcai mintatermében
nagyszabású műszerkiállítást rendezett a szovjet műszerek és
finommechanikai gyártmányok exportjával foglalkozó mashpriborintorg.
a mashpriborintorg összszövetségi egyesülés, melynek védjegye
hatven országban ismert; 890 szovjet nagyüzem termékeit juttatja
el külföldre, s ezek egy részét tárják most a magyar érdeklő-
dők elé. a kiállítást csütörtökön mutatták be a sajtó képviselői-
nek.

j.a. kiszlenko, a kiállítás igazgatója elmondotta: céljuk,
hogy a magyar szakemberekkel, a szovjet műszerek felhasználóival,
kezelőivel, megismertessék az új gyártmányokat, amelyek alapján
ismét meggyőződhetnek a szovjet műszer- és finommechanikai
ipar gyors fejlődéséről. a bemutatóra elhozott készülékek a
gyártmányok széles skáláját ölelik fel. kiállítottak a tudomá-
nyos kutatásban és az iparban használatos berendezéseket,
geofizikai, optikai, laboratóriumi, hőenergetikai, és egyéb
készülékeket. a műszerexporttal-importtal foglalkozó magyar
vállalat, a metrimpej szakembereinek véleménye szerint a leg-
nagyobb érdeklődésre tart számot az egy mikron pontosságú uni-
verzális mérőmikroszkóp, a psz-5 m jelzésű automatikus impul-
zus-számláló berendezés és az új típusú szignál-generátor.

a kiállításon nagy teret kapnak azok a műszerek, amelyek
a radioaktív anyagokkal végzett kutatásokra szolgálnak. bemutat-
ják a radioaktív izotópokkal működő ipari műszereket is.

a kiállításon láthatók a szintén a mashpriborintorg export-
cikkek közé tartozó optikai cikkek, karórák is, amelyek már
jól ismertek és kedveltek a magyar vásárlók körében. bemutatják
a fényképezőgépek, a tranzisztoros rádiók, magnetofonok legújabb
változatait. a karórák között pedig ott látható a vimpel elneve-
zésű, egészen lapos tokba elhelyezett óra. a kiállítás egyik
érdekessége az a műszer, amely a megbízhatóságáról, pontosságá-
ról világszerte ismert szovjet órák szerkezetét ellenőrzi. az
óragyári műszer kétszázszoros nagyításban vetíti ki az óra alkot-
részeit, amelynek így a legrejtettebb megmunkálási hibáit is
felfedhetik.

/folyt. köv./

17.12/ n

-44-

PK

bb 61. /a szovjet... folyt--/ -lm

a kiállítást november 16-tól 25-ig, délelőttönként a meg-
hívott szakemberek, délután pedig más érdeklődők is
megtekinthetik. a kiállítással egyidőben ugyancsak a váci utcai
bemutatóteremben tudományos előadássorozatot rendeznek a szovjet
szakemberek. ismertetik többek között az olajipari automata
műszereket, a korszerű szovjet atomfizikai berendezéseket, a
teleautomatikus rendszer alkalmazását az iparban és a műszaki
kibernetika néhány kérdését./mti/

..

bb 68. 104 éves a viharsarok legöregebb embere

vid fm/tné-lm fm

1962. november 15.

száznegyedik életévét töltötte be mitykó andrás békés-
csabai lakos, a viharsarok legöregebb embere. az idős embert
születésnapján sok jókívánsággal és ajándékkal köszöntötték a
párt,- és a hazafias népfront képviselői./mti/

..

bb 69. termelészövetkezeti ifjúsági munkacsapatvezetők tanácskozása
egerben

vid fm/tné-lm fm

1962. november 15.

a kisz heves megyei bizottsága háromnapos tanácskozást
tartott egerben a termelészövetkezetekben dolgozó ifjúsági munka-
csapatok vezetőinek részvételével. megbeszélték az ifjúsági
munkacsapatok tevékenységének megyei tapasztalatait és megvitatták
a további feladatokat.

megállapították, hogy a közös gazdaságokban ma már sokrö-
tűen gondoskodnak a fiatalok kulturális és munkalehetőségeiről
az elmúlt két évben mintegy kétezerrel nőtt a fiatalok száma a
termelészövetkezetekben - közülük mintegy 500-an ipari üzemekből
léptek át a közös gazdaságokba. 150 ifjúsági munkacsapatban
mintegy 6500 fiatal dolgozik rendszeresen a termelészövetkezetek-
ben./mti/

..

17.15/n

-45-

PK

bb 67. emlékműavatás debrecenben

vid fm/tné szb fm

1962. november 15.

csütörtökön debrecenben ünnepélyesen felavatták az ellenforradalom idején budapesti hősi halált halt debreceni karhatalmisták emlékművét. frank jános, kókai lászló, orosz józsef és péter sándor áldozata életét a budapesti pártbizottság székházának megvédéséért folyó harcban. nevüket megörökítették az emlékművön.

az ünnepségen molnár jenő - aki szintén résztvett a pártház védelmében - mondott ünnepi beszédet, majd koszorút helyeztek el az emlékmű talapzatán. /mti/

--

bb 73. prágába utazott manninger rezső akadémikus

k ms/sze szb sr

1962. november 15.

manninger rezső akadémikus, a magyar tudományos akadémia alelnöke csütörtökön prágába utazott. manninger rezső a csehszlovák tudományos akadémia jubiláris közgyűlésén képviseli az akadémiát. /mti/

--

bb 74. szovjet tudós ismeretterjesztő előadásai hazánkban

k hi/tné szb sr

1962. november 15.

georgij alekszejevics matvejev professzor, a műszaki tudományok doktora, a moszkvai energetikai intézet laboratóriumának vezetője a tit vendégeként tíznapos tartózkodásra budapestre érkezett. matvejev professzor szakmai megbeszélésen vesz részt és előadásokat tart. /mti/

--

17.30/n

-46-

bb 77. vigyázatlan gyalogjárók - súlyos közlekedési balesetek

bc/hné-lm sr

1962. november 15.

a 20. kerületben a nagykörösi utca és a rákóczi utca torkolatában szili józsef, 62 éves budapesti lakos ittasan, szabálytalanul ment át az uttesten: a ce 53-88 rendszámú személygépkocsi elütötte. szili józsef súlyosan megsérült. kórházba szállították.

a 8. kerületi baross utca és koszoru utca találkozásánál nem a kijelölt helyen ment át kasszin istván 27 éves budapesti lakos: elütötte a ca 43-83 rendszámú személygépkocsi, amelynek vezetője viszont a megállóhelynél elmulasztotta a fokozott figyelmet. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült és kórházba került. a személykocsi vezetőjétől bevonták 1-es számú ellenőrző lapját.

a 2. kerületi szilágyi erzsébet fasorban, a fogaskerekű végállomása előtt, spitzer tiborné 49 éves budapesti lakos nem a kijelölt helyen ment át, s a kf 26-71 rendszámú motorkerékpár elütötte. az asszony súlyosan megsérült: kórházba szállították.

a 2. kerületi fő utca 75. számú ház előtt figyelmen kívül ment át a tulsó oldalra szabócsi éva 16 éves gimnáziumi tanuló. az ab 22-02 rendszámú személygépkocsi elütötte a lányt, aki könnyebben megsérült. /mti/

--

bb 78. a svéd király választávirata dobi istvánnak

gk-l m ar

1962. november 15.

6. gusztáv adolf svéd király táviratában mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének jókívánságaiért, amelyeket 80. születésnapja alkalmából kifejezett. /mti/

--

18.11/n

-47-

bb 79. az általános iskolai nevelési tervről tárgyaltak a nőtanácsi titkárok kétnapos értekezletén

t vt/gk szb sr

1962. november 15.

a nőtanács megyei titkárai számára kétnapos értekezletet tartottak a magyar nők országos tanácsának székházában. meghívták a tanácskozásra a megyei pedagógiai bizottságok vezetőit és az országos pedagógiai bizottság tagjait, ott voltak a művelődésügyi minisztérium, valamint az országos pedagógiai intézet képviselői is. a tanácskozáson előadás hangzott el az általános iskoláknak készített, s az új tantervvel egyidőben bevezetésre kerülő nevelési tervről.

a vitában felszólalók hangoztatták, hogy a nevelési terv megvalósításában igen fontos tennivalók hárulnak a családra is. többen hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a nevelési tervet a szülők minél szélesebb körével megismertessék. erre különösen alkalmas fórumok lehetnek a szülői munkaközösségi összejövetelek, a szülők iskolái, illetve akadémiái. szükségesnek tartják olyan kiadványok összeállítását, amelyek osztályonkénti bontásban tartalmazzák a nevelési tervnek a szülőket leginkább érintő részleteit.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára előadásában kiemelte, hogy az utóbbi években sokat fejlődött a társadalom felelősségérzete a gyermekek iránt. a nevelés közügy és ebben nagy érdeme van a szülői munkaközösségek munkájának.

a beszámolót több hozzászólás követte. /mti/

bb 80. kedvelt írókkal találkoztak a salgótarjáni munkások

vid fm/tné szb fm

1962. november 15.

csütörtökön négy író - berkesi andrás, földes jános, tornai józsef és fülöp jános - látogatott el salgótarjába. az írók a salgótarjáni munkások meghívására töltöttek egy napot a városban, ahol előbb a tit klubjában, majd az acélárugyár művelődési házában könyvtárban találkoztak olvasóikkal. az acélárugyár munkásai, a város fiataljai, továbbá a gyári munkástelep asszonyai és nyugdíjasai szeretettel fogadták kedvelt íróikat. /mti/

18.40/n

-48-

bb 81. a lengyel küldöttség az írószövetségben

v /tné szb sr

1962. november 15.

a budapesti lengyel könyvkiállítás alkalmából csütörtökön a magyar írók szövetsége székházában baráti beszélgetésen vettek részt a kiállításra érkezett lengyel delegáció tagjai és a magyar írók. az összejövetelen részt vett dr. köpeczi béla, a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője, tolnai gábor, az írószövetség külügyi bizottságának elnöke, továbbá számos neves magyar író, műfordító. ott volt helenazatorska, a lengyel kiadói főigazgatóság vezetője, továbbá wojciech zukrowski író és adam ostrowski, a lengyel könyvkiadók szövetségének elnöke.

a baráti hangulatu találkozáson a lengyel vendégek és a magyar írók hosszasan elbeszélgettek a két ország irodalmáról, könyvkiadásáról, az időszerű kulturális problémákról. /mti/

bb 82. értelmiségi dolgozók békegyűlése kaposvárrott

vid gk szb fm

1962. november 15.

a hazafias népfront kaposvári városi bizottsága csütörtökön értelmiségi dolgozók részvételével békegyűlést rendezett a városi tanács dísztermében. a békegyűlésen dr. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, az ötvös loránd tudományegyetem rektora mondott beszédet. /mti/

bb 83. embargo: 0 óra 30 percig!

görög gazdasági küldöttség érkezett hazánkba

gk szb sr

1962. november 15.

a magyar népköztársaság és görögország közötti pénzügyi, kereskedelmi, valamint közlekedési kapcsolatok megtárgyalására csütörtökön görög gazdasági küldöttség érkezett budapestre. /mti/

18.45/n

-49-

JK

bb 84. lengyel vendégek dunaujvárosban

vid sze szb

1962. november 15.

októberben a dunai vasmű tűzállóanyag gyárának 15 tagu ifjumsunkás küldöttsége tapasztalatcsere látogatáson járt lengyelországban, a nowa-hutai kohászati művek tűzállóanyaggyárában. a dunaujvárosiak látogatását most viszonyozták a lengyel tűzállóanyaggyár dolgozóival. a 15 tagu lengyel munkásküldöttség négy napot töltött dunaujvárosban.

bucsuzásul csütörtökön délután opolko lezsek mérnök érdekes szakmai előadást tartott a tűzálló anyaggyár műszaki szakemberei előtt a kohéteglák termelésének és felhasználásának tapasztalatairól. /mti/

--

bb 85. időjárásjelentés

tr szb

1962. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. november 15-én, csütörtökön este:

esős idő

várható időjárás péntek estig: felhős, párás, esős idő. mérsékelt, időnként élénk délnyugati szél. várható legmagasabb napi hőmérséklet pénteken délkeleten 9-12, északnyugaton 5-8 fok között. /mti/

--

bb 86. a pártkongresszus tiszteletére: az eddigi legrövidebb torokzárcsere a dunaujvárosi nagyolvasztó-műhelyben

vid sze szb

1962. november 15.

a dunaujvárosi nagyolvasztómű gépműhelyében csütörtökön a dunai vasmű gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői röpgyűlésen megköszönték a fémműhely és az üzemfenntartás minden dolgozójának, hogy a pártkongresszus tiszteletére tett felajánlásuknak megfelelően a petőfi-kohó torokzár-cseréjét és egyéb berendezéseinek javítását rekordidő alatt végezték el.

a régebbi 124 és 102, majd a 95 és 73 órás torokzár-cserék után most 57 órára csökkentették a munkát és a zárcsere miatti üzemszünetet.

ez világviszonylatban is igen jó teljesítmény.

a dózsa nevű műszaki, továbbá a szocialista brigádjelvényes béke, valamint a hunyadi, a zrinyi, a zrinyi 2., a vörös csillag, a kandó és a bláthy brigád naplójába bevezetik az üzemegység dicséretét, ugyanakkor a brigádok tagjai pénzjutalmat is kapnak jó munkájukért. /mti/

--

19.03/n

-50-

bb 87. az ibusz első vidéki utazási tájértekezlete

vid tr szb

1962. november 15.

az ibusz csütörtökön debrecenben és nyíregyházán tartotta első vidéki utazási tájértekezletét. üzemek, vállalatok, intézmények meghívott képviselői előtt kovács andrás, az ibusz irodák központi irányítója ismertette a jövő évi bel- és külföldi utazási tervet. elmondotta többek között, hogy 1963-ban az ibusz növeli mind a belföldi, mind a külföldi utazások számát.

a falvak dolgozóinak körében igen népszerűnek bizonyult a „három nap budapest”, akció, amelynek keretében az idén csaknem 12.000 vidéki látogatta meg szervezett programmal fővárosunkat. 1963-ban 15.000 vidékinek kívánják megmutatni budapest nevezetességét.

a külföldi társasutazások új vonása lesz, hogy a kivánalmaknak és lehetőségeknek megfelelően szakmai programot is igényelnek biztosítani az ibusz. kiterjesztik a vidékről külföldre induló különvonatok és társasutazások szervezését is.

a debreceni és nyíregyházi utazási tájértekezlethez hasonlóan a közeljövőben az ország valamennyi megyéjében tartanak ilyen jellegű tanácskozást, hogy az ibusz a vidéki dolgozók kéréseit, javaslatait is felhasználhassa a jövő évi utazási program elkészítésénél. /mti/

--

-51-

20.00

[Handwritten signature]

bb 88. új magyar darab bemutatója a vigszínházban

k sr/sze szb

1962. november 15.

csütörtökön este a vigszínház bemutatta thurzó gábor záróra című kétrészes színdarabját. a darab főbb szerepeit várkonyi zoltán, bulla elma, páger antal, benkő gyula, sulyok mária, pethes sándor, péchy blanka és molnár tiberius alakította. a díszleteket fábray zoltán, a jelmezeket láng rudolf tervezte. a darabot horvai istván rendezte.

a bemutató közönsége a színdarabot tapssal fogadta. /mti/

--

21,30/n

-52-

fe

-Vege-

mti hivatalos közlemények

1962. november 15.

bb 75. az elnöki tanács ülése

la-lm sr

1962. november 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa csütörtökön délután ülést tartott.

elhatározta a magyar népköztársaság csatlakozását a nemzetközi főútvonalak építése tárgyában genfben kiadott nyilatkozathoz.

az elnöki tanács ezután honosítási, visszahonosítási valamint a magyar állampolgári kötelekből való elbocsátási ügyeket, s végül egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

--

bb 76. a minisztertanács ülése

la-lm sr

1962. november 15.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén megvitatta az országos tervhivatal elnökének jelentését az 1962. évi népgazdasági terv háromnegyedévi teljesítéséről és az éves teljesítés várható alakulásáról, továbbá a központi népi ellenőrzési bizottság elnökének a jelentéshez fűzött észrevételeit, majd a munkaügyi miniszter beszámolóját a háromnegyed év bér- és munkaügyi helyzetéről. a kormány a jelentéseket jóváhagyólag tudomásul vette.

a kohó- és gépipari miniszter a hirodás- és vacuumtechnikai ipar, valamint a műszeripar helyzetéről és fejlesztéséről tett jelentést. a kormány az előterjesztéseket megvitatta és megfelelő határozatokat hozott.

a kormány meghallgatta és tudomásul vette a közlekedés- és postaügyi miniszter beszámolóját a svéd közlekedésügyi miniszter meghívása alapján tett hivatalos látogatásának tapasztalatairól.

a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalt. /mti/

--

17.58/n

-1-

M

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Vám utca 5-7. Telefon: 158-480, 269-1001

A szerkesztési és kiadási a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. november 16.

bb 1. az európa könyvkiadó megvitatta jövő évi tervét az olvasókkal

i v/gk-lm sr

1962. november 16

az európa könyvkiadónál megkezdtek az 1963. évi terv-ankétok sorozatát. az olvasókkal megvitatták jövő évi könyvkiadási tervüket.

az első ilyen megbeszélést - a 3. kerületi népfrent-bizottsággal közösen - már megtartották és a következő hetekben az ország több városában - miskolcon, székesfehérvárott, veszprémben, győrött, pécsen, kaposvárott, szekszárdon, egerben - ismertetik az irodalombarátokkal a terveket. decemberben néhány budapesti nagyüzemben is tartanak ankétot, s várják a gyári munkások, dolgozók észrevételeit, javaslatait, kívánságait. a kiadó - a tervek szerint - mintegy 140 művet jelentet meg 1963-ban./mti/

..-

bb 2. a „törvények szelleme,, új magyar kiadásban

i ms/hné-lm sr

1962. november 16.

montesquenek, a felvilágosodás nagy filozófus-jogászának főműve „a törvények szelleme,, páratlan hatást gyakorolt korának és az utána következő időknek gondolkodóira és gyakorlati politikusaira. voltaire az ész és az igazság kodexeként értékelte a művet. az államhatalom megosztásáról, mint a szabadság biztosítékáról szóló elmélet valóságos bibliája lett a 19. század liberális törvényhozóinak. hazánkban 1833-ban jelent meg a mű első teljes fordítása, amely ma már természetesen elavult. ez készítette az akadémiai kiadót, hogy tudományos igényű, új kiadásban jelentesse meg ezt a ma is frissen ható, élvezetes művet. „a törvények szelleme,, új kiadása az állam és jogtudományok úttörői című sorozatban jelent meg. tudományos igényű magyarázó jegyzetekkel ellátva. a műhöz mátrai lászló akadémikus „montesquieu, a felvilágosodás filozófusa,, és dr. hajdu gyula egyetemi tanár „az ész és a szabadság kodexe,, címmel irt értékes bevezető tanulmányt. a fordítás csécsy imre és sebestyén pál munkája./mti/

..-..-

20.08/n

-1-

Handwritten signature or mark.